

Pystymme parempaan

RUOTSALAISEN EDUSKUNTARYHMÄN VAIHTOEHTOBUJETTI 2019

SFP RKP

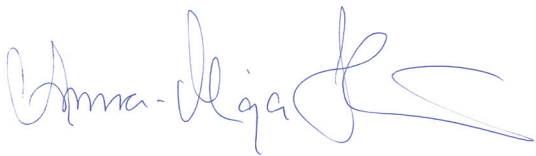
KANNUSTAVA, OIKEUDENMUKAINEN, HUOLEHTIVA

Politiikassa on kyse arvoista. RKP haluaa nähdä menestyvän ja inhimillisen Suomen, jossa panostetaan lapsiin ja luodaan arjen turvallisuutta. Politiikassa on aina mahdollista priorisoida ja tehdä toisenlaisia valintoja. Me haluamme vaihtoehtobudjetissamme osoittaa, että on mahdollista tehdä vastuullista talouspolitiikkaa ilman massiivisia ja lyhytnäköisiä leikkauksia koulutukseen, opintotukeen ja kehitysyhteistyöhön.

Näytämme, että uudistuksia on mahdollista toteuttaa, kuten perhepoliittinen kokonaisuudistus ja verouudistus joka antaa jokaiselle enemmän käteen. Haluamme tehdä Suomesta maailman lapsiystävällisimmän maan. Meidän mielestä vanhusten ei pitäisi olla huolissaan huomiosesta. Olemme vakuuttuneita siitä, että tiedolla rakennetaan tulevaisuuden Suomea, selvittäään ilmastonmuutoksesta ja luodaan uusia työpaikkoja. Haluamme kannustaa työntekoon, terveyteen ja hyvinvointiin. Maailman kasvavia pakolaisvirtoja ei ratkaista kehitysavun alasajolla tai maahanmuuton rajoittamisella.

Vaihtoehtobudjettimme ei lisää valtion velkaantumista enemmän kuin hallituksen talousarvioehdotus. Meidän talousarvioehdotuksemme on parempi vaihtoehto Suomelle.

Anna-Maja Henriksson

Thomas Blomqvist

VAIHTOEHTOBUDJETTI PÄHKINÄNKUORESSA

PERHEPOLIITTINEN KOKONAISUUDISTUS

Haluamme helpottaa työn ja perhe-elämän yhteensovittamista sekä pienentää naisten ja miesten välisiä palkka- ja eläke-eroja. Perheillä pitäisi myös olla enemmän joustavuutta arjessaan. Samalla haluamme antaa molemmille vanhemmille mahdollisuuden käyttää perhevapaita ja useammalle lapselle mahdollisuuden osallistua varhaiskasvatukseen. Siksi ehdotamme perhepoliittista kokonaisuudistusta, joka pidentää ansiosidonnaista perhevapaata 6 + 6 + 6 mallin mukaisesti ja antaa jokaiselle yli kolmevuotiaalle lapselle oikeuden neljään tuntiin maksutonta varhaiskasvatusta päivässä. Tämä on investointi lapsiperheiden arkeen ja tulevaisuuteen.

PALKANSAAJALLE ON JÄÄTÄVÄ ENEMMÄN KÄTEEN

Tarvitsemme veropolitiikan, jossa palkansaajalle jää enemmän käteen. Olemme vakuuttuneita siitä, että kotitaloudet, joilla on enemmän tuloja käytettävissään, vauhdittavat taloutta ja luovat siten pohjan monipuolisemmalle palveluntarjonnalle. Meidän mielestä on oikein laskea työn verotusta, kunhan se tapahtuu sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Alv-korotusta pidetään usein huonona vaihtoehtona matalapalkkaisille, eläkeläisille ja opiskelijoille. Meidän mallimme ei ole sitä. Meidän mallissamme korotamme takuueläkettä enemmän kuin hallitus, poistamme kansaneläkkeen indeksijäädetyksen, alennamme päivähoitomaksuja ja korotamme opintotuen takaisin ennen hallituksen leikkauksia olevalle tasolle. Verotuksen tulee kannustaa työntekoon ja yrittäjyyteen. Verouudistuksellamme talous vauhdittuu entisestään. Kyse on toimenpiteestä, joka sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä hyödyttää tavallisia palkansaajia ja koko kansantaloutta.

KANSALLINEN MIELEN-TERVEYSOHJELMA

Mielenterveys on joutunut sote-uudistuksessa varjoon. Tarvitsemme kansallisen pitkän aikavälin mielenterveysohjelman, mutta myös välittömiä panostuksia varhaiseen puuttumiseen ja riittävään määrään psykiatrisia sairaanhoitajia terveyskeskuksiin. Mielenterveyteen tulee kiinnittää huomiota jo varhaisessa vaiheessa. Esimerkiksi neuvoloihin, kouluihin ja perusterveydenhuoltoon tarvitaan enemmän osaamista mielenterveyden tukemiseksi ja riskien tunnistamiseksi. Suomeen tarvitaan matalan kynnyksen vastaanottoja, jonne kuka tahansa voi mennä silloin, kun hän tarvitsee apua.

ILMASTO ON MEIDÄN KAIKKIEN VASTUULLA

Ilmastomuutos tuo mukanaan suuria haasteita. Kasvihuonepäästöemme vaikuttavat elinolosuhteisiin voimakkaasti ja tulevaisuudessa vielä enemmän, jos emme saa aikaan muutosta nyt. Nyt tarvitaan ympäristötekniikkaa ja panostuksia ympäristö- ja ilmastoystävällisiin toimenpiteisiin kaikilla sektoreilla. Pitkäaikainen tavoitteemme on hiilineutraali Suomi.

POISTETAAN PERINTÖ- JA LAHJA-VERO SUKUPOLVENVAIHDOKSISSA

Esitämme, että perheyriyksissä tapahtuvat sukupolvenvaihdokset vapautetaan perintö- ja lahja-verosta. Uudet työpaikat Suomessa syntyvät etenkin pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Monet näistä ovat perheyriyksiä, joissa sujuva sukupolvenvaihdos on edellytys liiketoiminnan jatkumiselle. Onnistunut sukupolvenvaihdos luo työllisyyttä ja kasvua.

KOULUTUS, OSAAMINEN JA TUTKIMUS OVAT MENESTYKSEN AVAIMET

Lapset ja nuoret ansaitsevat parasta. Tarvitsemme yhdenvertaisia mahdollisuuksia, korkeaa koulutustasoa ja viihtyisiä oppimisympäristöjä. Koulutuspolitiikkaa pitää vahvistaa kaikilla tasoilla, aina varhaiskasvatuksesta ja peruskoulutuksesta korkeakoulutukseen ja tutkimukseen. Siksi ehdotamme pitkän aikavälin koulutuspakettia. Meidän mielestämme maksuton ja laadukas koulutus sekä korkeatasoinen tutkimus ovat avaimet Suomen menestykseen. Me emme voi hyväksyä sitä, että hallitus leikkaa valtavasti yliopistojen ja korkeakoulujen rahoituksesta tai että yliopisto- ja ammattikorkeakouluindeksit jäädytetään. Lisäämme myös vapaan sivistystyön määrärahoja. Haluamme myös, että toisen asteen ammatillisen koulutuksen alueellinen saatavuus turvataan ja esitämme lähiopetustakuuta.

Uudet työpaikat ja panostukset työterveyteen ovat tie parempaan talouteen ja hyvinvointiin

Kestävä talouskasvu ja korkea työllisyysaste, joka luo verotuloja, ovat ainoat keinot turvata hyvinvointiyhteiskuntamme jatkuvuus pitkällä aikavälillä. Tavoittelemme yli 75% työllisyysastetta, mielellään lähemmäs 80%:n työllisyysastetta. Tämä on sama taso kuin muissa Pohjoismaissa. Siksi ehdotamme

työllisyyspakettia, jossa on toimenpide-ehdotuksia työllisyyden parantamiseksi. Samalla esitämme hallitusta kunnianhimoisemman työllisyystavoitteen. Sairaseläkkeet, sairauspoissaolot ja työtapa- turmat merkitsevät vuosittain miljardien taloudellisia menetyksiä. Parempi työterveys toisi miljardien säästöt yhteiskunnalle samalla, kun ihmisten elämänlaatu paranisi. Siksi ehdotamme kansallista mielenterveysohjelmaa.

KORKEAMPI TAKUUELÄKE JA INDEKSIKOROTETTU KANSANELÄKE

Pienituloiset eläkeläiset ovat ryhmä, jonka huomioimme erityisesti vaihtoehtobudjetissamme. Hallitus on ehdottanut korotusta takuueläkkeeseen, mutta meidän mielestä se ei ole riittävä. Me esitämme kymmenen euron lisäkorotusta hallituksen korotukseen.

Tämän lisäksi haluamme parantaa pienituloisten eläkeläisten asemaa poistamalla kansaneläkeindeksin jäädytyksen.

VAHVEMPI SOSIAALITURVA

Sosiaaliturvaa tulee vahvistaa. Siksi panostamme lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen ja muutamme sääntelyä niin, että lapsilisän yksinhuoltajakorotus ei enää pienennä toimeentulotukea. Tällä tavalla yksinhuoltajien taloudellinen tilanne voi parantua.

Tuemme myös naisia, jotka ovat joutuneet seksuaalisen tai muun väkivallan kohteeksi perustamalla kahdeksan uutta turvakotia ja kolme raiskauskriisikeskusta. Nuorten syrjäytymisen riskiä pienennetään lisäämällä nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön määrärahoja.

TASA-ARVOINEN YHTEISKUNTA ON MENESTYNYT YHTEISKUNTA

Hallituksen arvosana tasa-arvotyöstä on erittäin huono. Hallitusohjelmaan kirjattiin, että naiset ja miehet ovat tasa-arvoisia, mutta toimia tasa-arvoisemman Suomen puolesta ei ole nähty. Meidän mielestämme talousarvioehdotuksen sukupuolivaikutusten arviointi tulee olla keskeinen työkalu talousarviotyössä vastaisuudessa. Siksi esittelemme vaihtoehtobudjetissamme laajan kirjon toimenpiteitä, jotka lisäävät tasa-arvoa.

NOSTETAAN PAKOLAISKIINTIÖTÄ JA KEHITYSAPURAHOJA

Suomen on kannettava kansainvälinen vastuunsa. Emme hyväksy hallituksen häpeällisiä kehitysyhteistyöleikkauksia. Siksi esitämme kehitysyhteistyömäärärahojen korottamista 175 miljoonalla eurolla. Meidän mielestämme pitäisi panostaa varsinaiseen kehitysapuun kehityslainojen sijaan. Pako-

laisten määrä maailmassa ei tule vähentymään, päinvastoin. Humanitääriin kriisi Syyriassa ja Irakissa on hälyttävä. Siksi haluamme nostaa pakolaiskiintiötä 750:stä 2 500:aan.

SUOMESTA MAAILMAN LAPSIYSTÄVÄLLISIN MAA

Maksuton koulutus on yhdenvertaisen Suomen perusta. Samalla tiedämme, että lapsen sosioekonominen tausta on saanut entistä suuremman merkityksen koulumenestykselle. Haluamme pysäyttää tämän kehityksen. Kaikilla lapsilla pitäisi olla samat edellytykset menestykseen. Siksi esitämme lisämäärärahoja yhdenvertaisemman peruskoulun hyväksi. Lasten yhdenvertaisten edellytysten perusta luodaan jo varhaiskasvatuksessa. Siksi esitämme myös, että kaikilla yli kolmevuotiailla lapsilla tulee olla oikeus neljään tuntiin maksutonta varhaiskasvatusta päivässä.

PALAUTETAAN OPINTORAHJA JA KOROTETAAN TULORAJOJA

Kaikilla tulee olla samat mahdollisuudet korkeakouluopintoihin sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Emme hyväksy hallituksen opintotukileikkauksia. Siksi haluamme peruuttaa hallituksen leikkaukset ja palauttaa opintorahan vuoden 2015 tasolle. Opiskelijoita ei myöskään pitäisi rangaista työnteosta. Siksi esitämme, että opintotuen tulorajojen korotetaan 50 prosentilla.

NÄIN RAHOITAMME VAIHTOEHTOBUDJETTIMME - KYSE ON VALINNOISTA

Sote- ja maakuntauudistusta ei pitäisi tehdä hallituksen mallin mukaisesti ja me vähennämme uudistuksen suunnittelumäärärahoja 145 miljoonalla eurolla. Mielestämme tehoton energiaverotuki energiaintensiivisille yrityksille ja päästökaupan kustannusten kompensaatiotuki tulisi poistaa. Tuet pitäisi kohdistaa kestävämpiin investointeihin läpinäkyvällä tavalla. Samalla 140 miljoonaa euroa, jonka hallitus on varannut kehitysyhteistyön lainoihin ja finanssijoituksiin, tulisi käyttää varsinaiseen kehitysyhteistyöhön. Poistaisimme myös ensi vuoden autoveron alentamisen, tämä lisäisi valtion tuloja arviolta 65 miljoonalla eurolla. Ensimmäinen askel yritystukien karsimiseen tehdään luopumalla tiettyjen ajoneuvojen verovähennyksistä. Tämä tarkoittaa runsaan 60 miljoonan euron lisätuloja. Työterveyden parantaminen laajoilla toimilla tuottaa myös 170 miljoonan euron säästöt. Poistamme myös ensiasunnon oston verovapauden. Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen jakamaton varaus on 107 miljoonaa euroa. Meillä on varaa puolittaa jakamaton varaus varsinaisen talousarvion menojen rahoittamiseksi.

SKUGGBUDGETEN I SIFFROR

PANOSTUKSET SUURUUSJÄRJESTYKSESSÄ (M€)

Perhepoliittinen kokonaisuudistus	345	Korotettu takuueläke	11
Tuloveron alentaminen	330	Uusia turvakoteja	11
Varsinainen kehitysyhteistyö	175	Panostuksia vanhustenhuoltoon	10
Energiaveron alentaminen	110	Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö	10
Kotitalousvähennyksen korotus	101	Panostukset Itämeren tutkimukseen	10
Yliopistojen toiminnan valtionrahoitus	100	Työperusteinen kuntoutus	10
Kansaneläkkeen tasokorotus	76	Kotoutumista tukeva toiminta	8,6
Perintö- ja lahjaveron poisto sukupolvenvaihdoksissa	74	Oikeusturvan ylläpitäminen	7
Opintorahan korotus	68	Korotetaan pakolaiskiintiö	3,2
Yleissivistävän koulutuksen laadun parantaminen	32	Vapaan sivistystyön valtionrahoitus	2
Ammattikorkeakoulujen toiminnan valtionrahoitus	32	Maaseutuneuvonnan tukeminen	2
Panostukset mielenterveystyöhön	30	Puurakentamisen tutkimus	1
Poistetaan yksinhuoltajakorotuksen ja toimeentulotuen yhteys	28	Lisää raiskauskriisikeskuksia	0,9
Taloudellista tukea kuntaliitoksille	25	Valtionapu 4H-toimintaan	0,6
Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	25	Valtionavustus naisjärjestöille	0,45
Harmaan talouden torjunta	20	Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus tulee turvata	0,4
Koulukuraattoreiden, -psykologien ja terveydenhoitajien saatavuus	20	Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen Viexpon kautta	0,15
Panostukset mm. ammattikoulutuksen lähiopetukseen	20	Lisää määrärahoja suomenruotsalaisten kansankäräjille	0,1
Sähkö- ja kaasuautojen hankintatuki	18	Kalatalouden edistäminen	0,1
Yksinhuoltajakorotuksen korottaminen	17	Elinkeinokalatalouden edistäminen poistokalastuksen avulla	0,1
Ahvenanmaan tasoituskasvu	15	Äitiyspakkaus turvapaikanhakijoille	0,04
Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	15		
50 prosentin korotus opintotuen tulo-rajoihin	14		

BALANSERANDE ÅTGÄRDER - INBESPARINGAR OCH TILLÄGGSINKOMSTER (M€)

Energiaverotuki	230
Parempi työhyvinvointi (sairauspoissaolot -5 %)	170
Sote-uudistuksen säästöt	145
Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset	130
Tehostamista kuntaliitosten avulla	50
Kannustavampi ansiosidonnainen päiväraha	40
Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensatiotuki	30
VT 4 Kirri-Tikkakosken lykkääminen	25
Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	25
Opintotuki ei perustu ansioon	23
Finnfund	10
Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta	7
Arvonlisäveron korotus	409
Kotitalousvähennyksestä saatavat lisätulot	145
Ensiasunnon ostajan vapautus varainsiirtoverosta poistettava	95
Harmaan talouden torjunnasta saatavat lisätulot	70
Autovero vuoden 2018 tasolla	65
Joidenkin yritystuki poistaminen	58,5
Puolitetaan jakamaton varaus	53,5

Yhteensä + **2,36**

KYMMENEN KOHTAA KOULUTUKSESTA

Me arvioimme, että vuoden 2019 eduskuntavaaleista tulee koulutusvaalit. Tämän vaalikauden aikana hallitus on pettänyt neljä vuotta sitten annetut koulutuslupaukset. Meidän vaihtoehtoisessa budjetissamme osoitamme, että asioita voi priorisoida toisella tavalla ja saada tarvittavat resurssit koululle, koulutukselle, tutkimukselle ja innovaatioille. Kymmenen kohdan ohjelmassamme laadimme tulevaisuuden suunta-
viivat.

---

1 Neljä tuntia maksutonta varhaiskasvatusta päivässä kaikille kolme vuotta täyttäneille lapsille. Subjektiivinen päivähoito-oikeus on palautettava. Esikoulun tulee olla kaksivuotinen. Haluamme varhaiskasvatuksen, jossa leikit, laulut ja sadut ovat monella kielellä ja jossa lapsilla on monipuoliset edellytykset liikkua. Emme hyväksy mahdollisuutta suurentaa ryhmäkokoja yli kolmevuotiaille lapsille.

2 Hyvä oppilashuolto ja monipuoliset tukimuodot on turvattava läpi koko oppimispolun. Erityisopettajien, kuraattorien ja psykologien on oltava saatavilla jo varhaiskasvatuksessa. Kouluihin tarvitaan myös enemmän psykiatrisia sairaanhoitajia. Kaikilla lapsilla tulee olla oikeus turvalliseen ja viihtyisään kouluun ilman kiusaamista. Nuorisotyö tulee integroida kouluihin. Tarvitsemme kouluun enemmän aikuisia, jotka ovat käytettävissä,

4 Kaikkien yhdeksännen luokan päättävien tulee osata lukea, kirjoittaa ja laskea hyvin. Tällä hetkellä noin 10 prosentilta yhdeksännen luokan päättävistä puuttuu riittävät taidot jatkaa opiskelua. Siksi kunnilla on oltava riittävä rahoitus, jotta ne voivat tarvittaessa järjestää oppilaalle lisävuoden peruskoulutuksessa. Lisävuosi voi olla oppilaalle oikea tapa hankkia tarvittavat tiedot ja taidot, joilla vahvistetaan motivaatiota opiskelun jatkamiseen. Joustavia, yksittäiselle oppilaalle räätälöityjä ratkaisuja tarvitaan, jotta jokainen voi saada päättötodistuksen. Tämä on mahdollista nuorisopajojen, kolmannen sektorin ja työpaikkojen kanssa tehtävän yhteistyön kautta, erityisesti kun se yhdistetään aktiiviseen opinto-ohjaukseen ja moniammatilliseen oppilashuoltotiimeiltä saatavaan tukeen. Myös muita jo olemassa olevia opintopolkuja kuten kymppiluokkaa, oppisopimuskoulutusta ja kuntouttavaa toimintaa tulee kehittää.

“TÄMÄN VAALIKAUDEN AIKANA HALLITUS ON PETTÄNYT NELJÄ VUOTTA SITTEN ANNETUT KOULUTUSLUPAUKSET. MEIDÄN VAIHTOEHTOISESSA BUDJETISSAMME OSOITAMME, ETTÄ ASIOITA VOI PRIORISOIDA TOISELLA TAVALLA JA SAADA TARVITTAVAT RESURSSIT KOULULLE, KOULUTUKSELLE, TUTKIMUKSELLE JA INNOVAATIOILLE.”

kun lapset tai nuoret tarvitsevat aikuisen tukea. Viihtyisiä ja terveellisiä ruokataukoja sekä myönteistä suhtautumista koululounaaseen on edistettävä.

3 Koulun tulee luoda yhdenvertaiset edellytykset kaikille lapsille. Koulun tulee tukea ja kannustaa oppilasta mutta tarvittaessa myös tarjota isompia haasteita ja mahdollisuuksia vaativampaan koulunkäyntiin. Lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaatetta tulee edistää. Päiväkoteja ja kouluja tulee vahvistaa positiivisen erityiskohtelun ja järkevän kaavoitus- ja asuntopolitiikan avulla. Ryhmäkokojen tulee aina vastata ryhmän kokoonpanoa, jotta kaikkien lasten oikeus oppimiseen turvataan. Pätevät opettajat ja henkilöstö ovat perusoikeus kaikilla koulutusasteilla. Kieltenopetusta tulee aikaistaa ja kielikylypyjä, kielisuihkuja sekä muita toimivia kieltenopetustapoja tulee lisätä. Oppimateriaalia ja opettajankoulutusta on muutettava niin, että ehkäistään sukupuolistereotyyppioita ja syrjintää.

5 Lähiopetustakuu toiselle asteelle. Kaikkien opiskelijoiden oikeus riittävään lähiopetukseen lukio- ja ammatillisissa opinnoissa on turvattava. Toisella asteella opiskelevat nuoret elävät herkässä elämänvaiheessa, joka muovaa heitä sekä sosiaalisten että muiden taitojen osalta. Opinto-ohjaus, monipuoliset tukimuodot ja hyvä oppilashuolto ovat entistä tärkeämpiä ja niiden saatavuus on turvattava.

6 Kaikilla tulee olla mahdollisuus toisen asteen opintoihin, kotipaikasta ja sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Toisen asteen koulutuksen tulee olla maksuton. Ammatillisen koulutuksen tulee antaa hyvät valmiudet ammattiin, ja koulutuksen tulee vastata työmarkkinoiden tarpeita. Työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä tulee edelleen kehittää, jotta nuorten harjoittelupaikat ja mahdollisuus oppisopimuskoulutukseen turvataan. Mahdollisuus täydennyskoulutukseen ja ammattiin kouluttautumiseen aikuisena on ratkaisevan tärkeää työelämän muuttuessa nopeasti.

7 Korkeakoulutuksen on oltava maksutonta myös tulevaisuudessa. Kaikilla on taustasta riippumatta oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet korkeakouluopintoihin. Korkeakouluihin hakemisen tulee olla mahdollista sekä syksyllä että keväällä. Korkeakoulujen on tultava paremmiksi opiskelijoiden valmistumisen edistämiseksi. Korkeakoulujen välillä on oltava selkeämpi työnjako ja profilointi. Korkeakoulujen kansainvälistymistä on tuettava. Aikuisopiskelijoiden on voitava suorittaa sopivia opintokokonaisuuksia korkeakouluissa.

8 Yksityisen ja julkisen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan menojen osuus Suomen bruttokansantuotteesta tulee olla neljä prosenttia vuoteen 2025 mennessä. Kaikkien koulutusasteiden ja tutkimuksen perusrahoituksen tulee olla pitkä-

jänteistä ja ennakoitavaa. Lyhyen aikavälin projektien sijaan tarvitaan riittävä perusrahoitus.

9 Elinikäinen oppiminen on tärkeämpää kuin koskaan. Vapaa sivistystyö on keskeinen jatkokoulutautumisen ja osaamisen kehittämisen kannalta. Kansalaisopistoilla, kansanopistoilla ja työväenopistoilla on myös ratkaiseva rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa, sillä ne tarjoavat kieliope-
tusta ja muita opintoja, myös vuorovaikutuksessa työelämän kanssa.

10 Opintoraha on palautettava aikaisemmalle tasolle. Samalla opintotuen tulo-rajat tulee korottaa 50 prosentilla. Opiskelijoita ei tule rangaista ahkeruudesta ja työnteosta.

VAIHTOEHTOBUDJETTIMME LISÄÄ TASA-ARVOA

Nykyinen hallitus ei saa hyväksytyä arvosanaa, kun on kyse tasa-arvosta. RKP vaatii olennaisia muutoksia poliittisiin prioriteetteihin ja kokonaan uutta asennetta. Meidän mielestämme talousarvion sukupuolivaikutusten arvioinnin pitäisi olla keskeinen työkalu talousarviotyössä. Meidän vaihtobudjetissamme löytyy laaja joukko tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä.

Lisäämme tasa-arvoa eläkeläisten keskuudessa! Tämä tapahtuu korottamalla takuueläkettä, mutta myös luopumalla kansaneläkkeiden indeksijäädytyksistä. Tämä korottaa kansaneläkkeitä 1,1 prosentilla. Moni nainen elää pienellä eläkkeellä.

Lisäämme vanhempien välistä tasa-arvoa! Perheudistuksemme myötä tasa-arvo kaikkien vanhempien kesken paranee. 6+6+6-mallin avulla isien mahdollisuudet ansiosidonnaiseen perhevapaaseen paranevat ja äitien asema paranee sekä kotona että työelämässä - työnteon pitää olla mahdollista sekä osa- että kokoaikaisesti.

Panostamme erityisesti yksinhuoltajiin! Meidän vaihtoehtobudjettimme estää köyhyysloukkuja korottamalla lapsilisän yksinhuoltajakorotusta. Sen lisäksi poistamme lapsilisän yksinhuoltajakorotuk-

sen ja toimeentulotuen epäreilun yhteyden. Tämä on konkreettinen kädenojennus monelle naiselle, jotka elävät yksinhuoltajina pienillä tuloilla.

Panostamme turvakoteihin! Suomi on sitoutunut noudattamaan Istanbulin sopimusta ja naiseen kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen, sekä suojelemaan väkivallan uhreja. Lisäämme turvakotipaikkoja ja rakennamme matalan kynnyksen yksikköjä, sekä avaamme ympärivuorokautisen puhelinpalvelun väkivallan uhreille.

Korotamme varsinaista kehitysapua! Tavoitteemme on palauttaa varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahat samalle tasolle, kuin ennen vuoden 2016 radikaaleja leikkauksia. Ainoastaan tällä tavalla Suomi voi pitää lupauksensa työskennellä erityisesti tyttöjen ja naisten aseman parantamiseksi.

SAIRAUSSPOISSAOLOT ALAS VIIDELLÄ PROSENTILLA

Haluamme kansallisen ohjelman työhyvinvoinnin parantamiseksi. Yhteiskunnassa, jossa ihmiset ovat terveempiä, on paljon potentiaalia. Sairaseläkkeiden, sairauspoissaolon ja työtapaturmien vuosittaiset tilastot ovat synkkää luettavaa.

Parempi työterveys toisi miljardin eurat säästöt yhteiskunnalle samalla, kun yksilöiden elämänlaatu paranisi. Säästöpotentiaali on todettu erilaisissa tutkimuksissa ja tiedämme parhaiten itse kuinka tärkeä hyvä työympäristö on.

Meidän on panostettava jo nuoriin mielenterveyden parantamiseksi ja terveellisempien työympäristöjen luomiseksi. RKP haluaa nähdä yhteiskunnan jossa ketään ei jätetä ulkopuolelle. Syrjäytymiseen ei ole yhtä ainoa syytä, siksi tarvitsemme monipuolisia toimenpiteitä jotta nuoret eivät tuntisi ulkopuolisuutta arjessa ja työelämässä. Yhteistyö erilaisten ennaltaehkäisevien toimijoiden kanssa on toimiva ja hoitoketjujen on oltava sujuvia.

Meidän ehdottamien uudistuksien myötä laskemme, että sairauspoissaolot vähenevät ensi vuonna noin viisi prosenttia. Sairauspoissaolojen kustannusten vähentyminen viidellä prosentilla tarkoittaa

eduskunnan tietopalvelun lukujen mukaan 170 miljoonan euron säästöä budjetissa.

Jotta sairauspoissaoloja saataisiin vähennettyä meillä on pitkä liuta toimenpiteitä ja uudistuksia Ruotsalaisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetissa. Suurin yksittäinen panostus on perhepoliittinen kokonaisuudistus. Kolmiosainen uudistus tarkoittaa 345 miljoonan euron lisäpanostuksia. Se parantaa lapsiperheiden tilannetta yhteiskunnassa ja vähentää arjen stressiä perheissä antamalla joustavammat mahdollisuudet työelämän ja perheen yhdistämiselle.

Teemme 30 miljoonan euron lisävarauksen mielenterveystyölle, 20 miljoonaa euroa koulukuraattoreille, psykologeille ja terveydenhoitajille, 10 miljoonaa euroa työperusteiselle kuntoutukselle ja 10 miljoonaa euroa etsivälle nuorisotyölle.

RKP peräänkuuluttaa myös kokonaan uutta keskustelukulttuuria työpaikoille jossa työnantaja ja työntekijä yhdessä keskustelevat ratkaisusta jotka toimivat parhaiten yritykselle ja työpaikalle. Sellainen työilmapiiri edesauttaa viihtymistä ja myötävaikuttaa vähentyneeseen sairauspoissaoloihin.

ILMASTO ON MEIDÄN KAIKKIEN VASTUULLA

Pitkän aikavälin tavoitteemme on hiilidioksidineutraali Suomi

Ilmastonmuutos tuo mukanaan suuria haasteita koko maailmalle. Kasvihuonepäästömme vaikuttavat elinolosuhteisiin voimakkaasti ja tulevaisuudessa vielä enemmän jos emme saa aikaiseksi kurssimuutosta nyt.

Kestävä tulevaisuus edellyttää selkeää politiikkaa joka kannustaa ekologisesti kestäviin investointeihin, kestäväan elämäntyyliin ja tuotantoon. Meidän on pakko harkita elämäntapojamme. Yhteiset globaalit tavoitteet ovat toimittava johtotähtinä yhä suurempiin pyrkimyksiin. Ilmastonmuutos vaatii välittömiä ja mittavia toimenpiteitä kotikentällä, arjessamme, mutta myös globaalisti vahvan kansainvälisen yhteistyön kautta. Suomen on yhdessä EU:n kanssa näytettävä johtajuutta ja asetettava yhteisiä, pitkän aikavälin kunnianhimoisia ilmastotavoitteita.

Ympäristötekniikkaa ja panostuksia ympäristö- ja ilmastoystävällisiin toimenpiteisiin tarvitaan kaikilla sektoreilla. Energiatehokkuutta on parannettava laajasti. Autokantaamme on uudistettava. Meidän on otettava käyttöön sähköautoja nopeampaan

tahtiin kuin aikaisemmin oli ajateltu. Tarvitaan toimivaa julkista liikennettä, joka kuluttaa vähän energiaa. Meidän on hoidettava metsiämme niin että se toimii pitkäaikaisena hiilinieluna ja biodiversiteetti turvataan. Rakennusten on hävitettävä vähemmän lämpöä. Meidän on panostettava puurakentamiseen. Suomalaisen maanviljelyn edellytyksiin on panostettava ja lähellä tuotettua ruokaa pitää suosia. Itämerestä on saatava puhtaampi meri. Tuotteiden ympäristökuormitus on arvioitava koko elinkaaren läpi, raaka-aineiden saamisesta, jakeluun ja käyttöön aina lopulliseen jätteen käsittelyyn. Tarvitsemme laajoja toimenpiteitä ja yksilöiden on annettava mahdollisuus itse tehdä ympäristötietoisia valintoja arjessaan.

Meidän mielestämme Suomi tarvitsee ympäristötietoisesta veropolitiikan, jonka tarkoitus on minimoida ympäristöön ja ilmastoon kohdistuva kuormitus. Taloudellisten ohjausmenetelmien on edistettävä kestäviä valintoja ja tuettava meidän ympäristö- ja ilmastotavoitteita. Suomi hyötyy olemalla kehityksen kärjessä ja se antaa isoja mahdollisuuksia työllisyydelle, innovaatioille ja viennille. Tähän tarvitaan suurempia ja pitkäjänteisempiä investointeja tutkimukseen ja tieteeseen.

RKP:N VEROUDISTUS HYÖDYTTÄÄ KAIKKIA

VEROUDISTUKSEMME ON HARKITTU...

Kun tehdään verouudistuksia riskinä on aina että jotkut voittavat ja toiset häviävät. Verouudistuksen tekeminen on kuitenkin ainoa vaihtoehto RKP:lle. Tämä käy selvästi ilmi myös vuoden 2019 vaihtoehtobudjetissamme.

Meidän verouudistus luo talouteen parempaa dynamiikkaa ja nostaa työllisyysastetta. Todistamme, että veropolitiikkaa voi uudistaa niin että kaikki tuloryhmät voittavat.

Emme voi olla ylpeitä siitä, että Suomessa on kolmanneksi korkein kokonaisveroaste EU:ssa. Ainoastaan Ranskassa ja Tanskassa veroaste on hieman korkeampi. Meidän on siksi alennettava työn verotusta - ei riitä että puhumme tästä juhlapuheissa.

Vuoden 2019 vaihtoehtobudjetissamme olemme etsineet kaikille tuloryhmille oikeudenmukaista mallia. Eduskunnan tietopalvelun tuore selvitys RKP:n uudistuksen vaikutuksista (<http://extra.sfp.fi/2019.pdf>) osoittaa että olemme onnistuneet.

Kuvio puhuu selkeää kieltä: Vaihtoehtobudjetissamme esitetyt uudistukset antavat kaikille kymmenele tuloluokalle paremmat tulot verrattuna sekä nykytilanteeseen että hallituksen talousarvioehdotukseen.

Ekonomistikielillä gini-kertoimesta tulee negatiivinen kaikissa tuloryhmissä tai desiileissä vuoden 2019 vaihtoehtobudjetimme johdosta. Negatiivinen gini-kerroin tarkoittaa eriarvoisuuden vähentymistä.

Tulokset ovat erittäin luotettavia koska ne perustuvat eduskunnan tietopalvelun mikrosimulointiin. Tietopalvelu käyttää tätä uutta laskentatyökalua ensimmäistä kertaa tänä vuonna. Se perustuu siihen että vaihtoehtobudjetimme uudistusten ja toimenpiteiden perusteella lasketaan vaikutukset erityisesti tulonjakoon.

...JA ANTAA KAIKILLE RYHMILLE ENEMMÄN KÄTEEN

Mikään tuloryhmä ei häviä tasapainoisessa mallissamme. Perusmallissa on kyse siitä, että kulutuksen verotusta nostetaan aavistuksen - puoli prosenttia jokaisessa alv-luokassa. Lisääntyneet verotulot tekevät tuloveron alentamisen mahdolliseksi kaikissa veroluokissa.

Kaikkia lisätuloja ei kuitenkaan käytetä tuloverojen alentamiseen, vaan osa potista käytetään eläkkeiden hyvittämiseen alimmissa tuloluokissa tulonsiirroilla. Korotamme kansaneläkettä 1,1 prosentilla ja korotamme kansaneläkettä 10 eurolla lisää kuukaudessa verrattuna hallituksen ehdotukseen. Kohdistamme toimenpiteitä myös kahdelle muulle taloudellisesti heikolle ryhmälle yhteiskunnassa - yksinhuoltajaperheille ja opiskelijoille.

Vieressä oleva kuvio näyttää, että yksinhuoltajaperheet ja opiskelijat ovat suurimmat voittajat kokonaisuudessa.

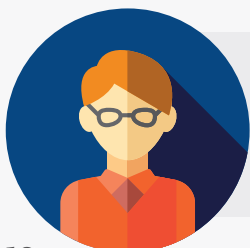
Yksinhuoltajien lapsilisä nousee ja toimeentulotukea parannetaan niin, että työtön yksinhuoltaja saa kuukaudessa yli sata euroa enemmän käteen.

Opintotuen korottaminen vuoden 2019 vaihtoehtobudjetissamme tarkoittaa, että opiskelija saa 87 euroa enemmän kuukaudessa verrattuna hallituksen talousarvioehdotukseen.

Työn verotuksen laskeminen on oikein ja se saa aikaan dynaamisia vaikutuksia. Korotamme arvonlisäveroa jotta meillä olisi varaa kustantaa hyvinvointiyhteiskuntaa ja kulutuksen ohjaamiseksi ja vähentämiseksi. Sisään tulevat verovarot käytetään tasaisemman tulojakauman ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden luomiseksi.

YKSINHUOLTAJA
TYÖMARKKINATUKI,
KAKSI LASTA PÄIVÄKODISSA
+128€ LISÄÄ KÄTEEN/KUUKAUSI

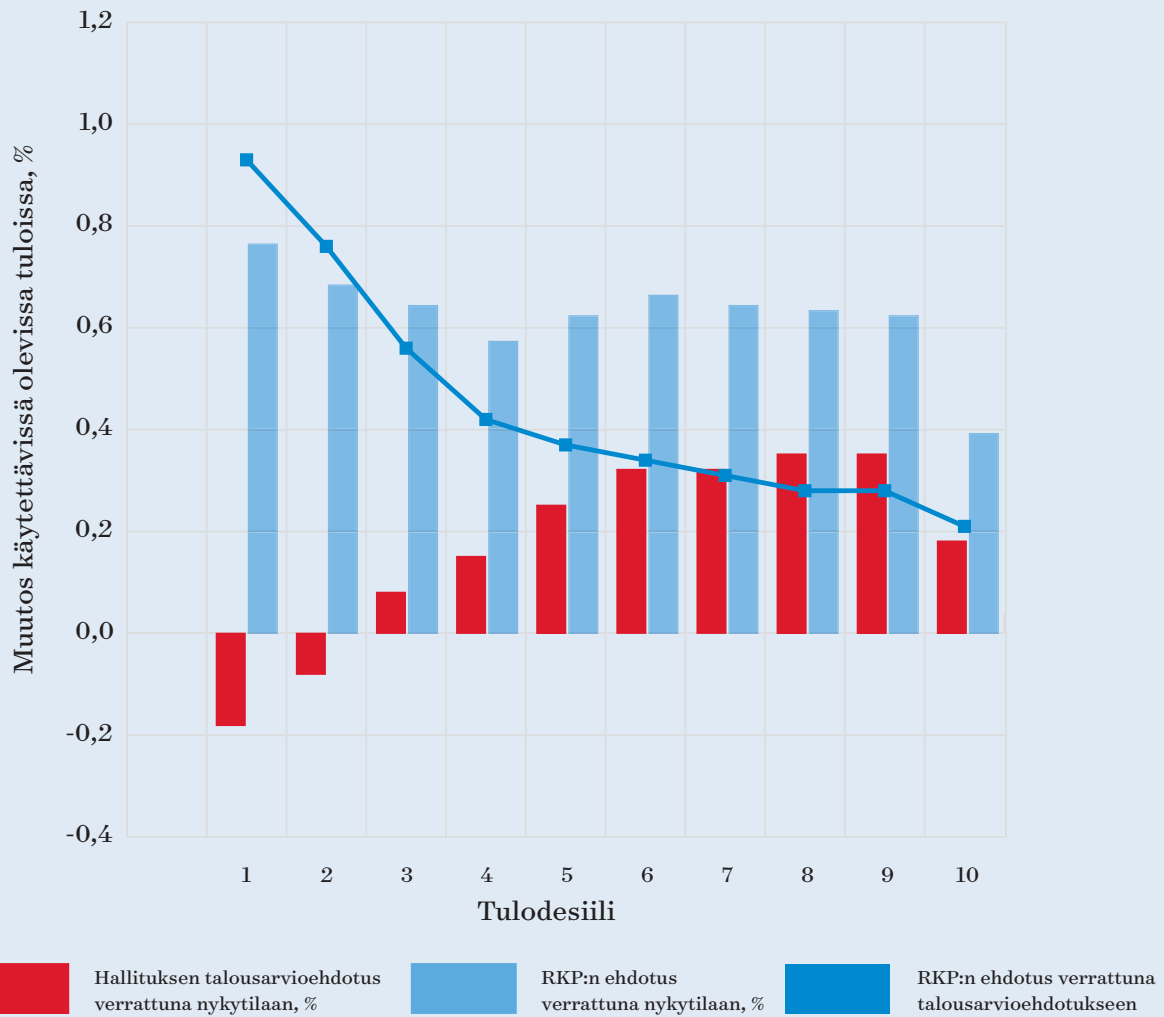

OPISKELIJA
87€ LISÄÄ KÄTEEN/KUUKAUSI

PERHE, JOLLA
KESKIMÄÄRÄISET
TULOT
KAKSI LASTA PÄIVÄKODISSA
52€ LISÄÄ KÄTEEN/
KUUKAUSI

UUDISTUKSEN VAIKUTUKSET ERI TULOLUOKIKSSA

Esimerkki: työn yksinhuoltaja	Nykytilanne	Hallituksen budjettiehdotus	Rkp:n ehdotus
Työttömyyspäiväraha	871	862	862
Verot	164	158	155
Yleinen asumistuki	585	585	585
Elatustuki	316	316	306
Lapsilisä	306	306	328
Toimeentulotuki	3	6	109
Käytettävissä olevat tulot	1 917	1 917	2 045

USEAMMALLE TYÖTÄ

Olemme vakuuttuneita siitä, että selkeällä ja kannustavalla työllisyyspolitiikalla tehdään taloudellisesti kestävämpi pohja. Ainoastaan kestäväällä kasvulla ja korkealla työllisyysasteella hyvinvointiyhteiskunta voidaan säilyttää pitkällä aikavälillä. On hyvä että työllisyysaste on noussut, mutta se on vieläkin aivan liian riittämättömällä tasolla. Muissa Pohjoismaissa työllisyysaste on keskiarvoltaan korkeampi kuin Suomessa. Siksi ehdotamme työllisyyspakettia jossa on monta toimenpide-ehdotusta työllisyyden parantamiseksi. Haluamme tehdä työtä, jotta Suomen työllisyysaste pitkällä aikavälillä olisi 75-80 prosenttia.

A) HELPOTETAAN YRITTÄJYYTÄ

TARJOTAAN PALKKAHALLINTOA PIENYRITTÄJILLE

Palkkahallintoon tarvitaan sujuvampia rutiineja, erityisesti pienissä yrityksissä. Yrittäjät itse kertovat, että työntekijöiden palkkaaminen aiheuttaa paljon uutta hallinnollista työtä, mikä on selkeä kasvun hidaste. Ensimmäinen askel yrittäjyyden helpottamiseksi olisi, että erilaiset palkan sivukulut yhdistettäisiin. Valtio voisi vuosittain määrittää tietyn maksuprosentin, joka kattaisi kaikki palkan sivukulut. Yritykset maksaisivat tämän kokonaissumman Verohallinnolle, joka vastaisi maksujen hallinnoimisesta ja jakaisi summan edelleen oikeille tahoille.

KOHDENNETAAN TYÖNVÄLITYS PAREMMIN

Suuri ongelma työmarkkinoilla on, että työvoiman skysyntä ja tarjonta eivät kohtaa. Kun yksityisten työnvälittäjien annetaan tukea julkisia työvoimatoimistoja, parannetaan työntekijöiden ja avointen työpaikkojen kohtaamista. Alueelliset kokeilut yksityisestä työnvälityksestä Uudellamaalla ja Pirkanmaalla ovat osoittautuneet onnistuneiksi.

UUDISTETAAN KESKUSTELUKULTTUURIA JA LISÄTÄÄN PAIKALLISTA SOPIMISTA

Tarvitsemme täysin uudenlaisen keskustelukulttuurin työpaikoille. Siinä työnantaja ja työntekijä yhdessä keskustellen löytävät ne ratkaisut, jotka ovat yritykselle tai julkiselle työnantajalle parhaat. Uusia työpaikkoja syntyy pieniin ja keski-suuriin yrityksiin. Paikallisen sopimisen mahdollistaminen nykyistä laajemmin helpottaa työvoiman palkkaamista pienempiin yrityksiin.

KOROTETAAN KOTITALOUSVÄHENNYSTÄ

Kun kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennettävää osuutta korotetaan, lisätään sitä kautta verotuloja, tuetaan yrittäjyyttä, kannustetaan naisvoittoisten palvelualojen yrittäjiä ja parannetaan työllisyyttä. Samalla parannamme yksityisyrittäjien toimintaedellytyksiä ja ehkäisemme harmaata taloutta.

B) PANOSTETAAN TYÖNTEKIJÖIHIN

KEHITETÄÄN KANSALLINEN TYÖHYVINVOINTIOHJELMA

Taloutemme menettää vuosittain miljardeja työkyvyttömyyseläkkeiden, sairauspoissaolojen, sairaana työskentelyn ja työtaturmien takia. Parempi työhyvinvointi säästää yhteiskunnalle miljardeja samalla kun se parantaa yksilöiden elämänlaatua. Kansallisen työhyvinvointiohjelman tekeminen tulee aloittaa pikemmiten.

POISTETAAN ULKOMAISEN TYÖVOIMAN TARVEHARKINTA

Suomi tarvitsee lisää osaajia. Tarveharkinnan poistaminen mahdollistaa työntekijöiden palkkaaminen aloille, joilla nyt vallitsee osaavan työvoiman pula. Erityisesti useat start up -yritykset kärsivät tarveharkinnasta. Yksi avaintekijä Ruotsin hyvässä menestyksessä on, että siellä on suuri tarjonta ulkomaalaista työvoimaa. Suomen tulisi poistaa työllistymisen esteet maahanmuuttajilta.

UUDISTETAAN PERHEVAPAAT

Me tarvitsemme tasa-arvoisemmat työmarkkinat. Uudistamalla perhevapaat voimme edistää naisten työllistymistä. Perhevapaat nykymuodossaan lisäävät palkka- ja eläke-eroja miesten ja naisten välillä ja luovat esteitä tasa-arvoiselle urakehitykselle. Tilastot puhuvat selvää kieltä; erityisesti nuorten naisten työllisyysaste on kaikissa muissa Pohjoismaissa korkeampi kuin Suomessa.

KOROTETAAN OPINTOTUEN TULORAJOJA

Hallitus leikkaa parhaillaan opintotuesta, mutta kieltää samalla opiskelijoita ansaitsemaan elantoaan asettamalla tulorajoja. Opintotukien takaisinmaksubyrokraatiaan kuluu vuosittain suuria määriä työtunteja. Työkokemus helpottaisi vasta valmistuneiden siirtymistä työelämään ja toimenpiteen dynaamiset vaikutukset parantaisivat maan taloutta.

TYÖLLISTETÄÄN NUORIA MINITYÖMALLILLA

Nuorisotyöttömyys on hälyttävällä tasolla ja sen korjaamiseen vaaditaan nyt toimenpiteitä. Meidän tulee luoda minityömalli, jossa alle 30-vuotiaat nuoret saavat ansaita 500 euroa kuussa ilman, että se vaikuttaa tukiin tai muihin etuuksiin. Työnantajat maksavat puolestaan pienempiä työnantajamaksuja palkatessaan nuoren henkilön.

C) TARTUTAAN TULEVAISUUDEN MAHDOLLISUUKSIIN

JÄTEDIREKTIIVI LUO TYÖPAIKKOJA

EU-komission mukaan EU:n uusi jätedirektiivi tulee luomaan yli 170 000 suoraa työmahdollisuutta materiaalikierrätysteollisuudessa vuoteen 2035 mennessä. Suomella pitäisi olla selkeä strategia sille, miten pidämme itsemme kierrätystalouden kehityksen kärjessä, jolla tulee olemaan korkea prioriteetti tulevaisuuden EU:ssa.

JAKAMISTALOUS ON TULEVAISUUTTA

Jakamistalouden suosio kasvaa tasaisesti kansan keskuudessa, mutta lainsäädäntö ei pysy perässä.

Jakamistalouden mahdollisuudet ovat suuret, mutta koska monet alalla aktiiviset toimivat lainsäädännön harmaalla alueella, eivät ne saavuta täyttä potentiaaliaan. Suomen tulisi olla proaktiivinen toimija ja uusia lainsäädäntöä ja rakenteita, jotta eri tahojen oikeudet ja velvollisuudet olisivat selkeät. Myös verotusta tulee uudistaa.

UUDET ALAT VAATIVAT PANOSTUKSIA

Suomen talouskasvu riippuu suurilta osin siitä, miten yritykset pystyvät hyödyntämään uusia innovaatioita ja uutta tutkimusta. Kun keskeisiä poliittisia päätöksiä tehdään, täytyy samalla arvioida, miten päätökset vaikuttavat sellaiseen vientiin ja tuotantoon, jolla on korkea jalostusarvo. Esimerkiksi energiasektorin voimakkaat muutokset ja Pariisin ilmastopimus luovat suuria mahdollisuuksia suomalaisille ympäristöteknologia- ja cleantech-yrityksille.

MEIDÄN PERHEVAPAAMALLIMME ANTAA 18 KUUKAUTTA ANSIOSIDONNAISTA VANHEMPAINVAPAATA

- Ehdotamme perhepoliittista kokonaisuudistusta, joka luo paremmat edellytykset perheen ja työn yhteensovittamiselle.
- Perhevapaiden käyttäminen kun lapsi on alle kouluikäinen pitäisi olla joustavampaa.
- Meidän uudistus pidentää ansiosidonnaista perhevapaata 18 kuukauteen (6+6+6).
- Vastuu perheestä on jaettava tasaisemmin. Siksi isien mahdollisuutta hyödyntää perhevapaata parannetaan.
- Meidän uudistus tavoittelee myös naisten työllisyysasteen parantamista ja naisten ja miesten välisten palkka- ja eläke-erojen tasaamista.
- Uudistuksessa edellytämme, että subjektiivinen päivähoito-oikeus otetaan käyttöön uudelleen.

RUOTSALAISEN EDUSKUNTARYHMÄN MALLISSA ON KAKSI PERUSOSAA:

1) Sovelletaan 6+6+6-mallia nykyisten ansiosidonnaisen äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaiden sijaan. Malli antaa molemmille vanhemmille oikeuden yhteen kuuden kuukauden jaksoon ja kolmas jakso voidaan jakaa joustavasti vanhempien kesken.

6+6+6-malli kannustaa isiä osallistumaan perhevapaisiin. Jos molemmat vanhemmat käyttävät oikeuttaan perhevapaisiin täysmääräisesti, kasvaa ansiosidonnainen perhevapaa 18 kuukauteen.

6+6+6-malli parantaa äitien asemaa. Se pidentää maksimaalista ansiosidonnaista osaa perhevapaasta 12 kuukauteen jommalle kummalle vanhemmalle (nyt maksimi on noin 10,5 kuukautta äidille).

Haluamme, että perhevapaat koskevat myös esimerkiksi isiä jotka eivät asu äidin kanssa. Myös isovanhemmat tai muu läheinen henkilö voisi käyttää kolmannen kuuden kuukauden jakson.

Kolmas kuuden kuukauden jakso pitäisi pystyä jakamaan joustavasti vanhempien kesken niin, että molemmat ovat töissä osa-aikaisesti 50 prosenttia. Tämä mahdollistaa sen, että esimerkiksi yrittäjä joka ei kokonaan pysty jättämään yritystään mutta voi ajatella olevansa perhevapaalla osa-aikaisesti myös voi hyödyntää perhevapaita.

Kaiken kaikkiaan haluamme että perhevapaita voi siirrellä joustavasti suhteessa omiin työmahdollisuuksiin.

Ansiosidonnaisen perhevapaan tuntuva pidennys tarkoittaa että tarve nykyiselle kotihoidontuelle vähenee. Koska 6+6+6-malli parantaa tuntuvasti lapsiperheiden taloudellista tilannetta pidentämällä ansiosidonnaista tukea, ehdotamme, että tämän jälkeen kotihoidontukea voisi nostaa enintään 13 kuukauden ajan.

Kokonaisuudistuksessa tämä tarkoittaa, että kotihoidontuki, jos perhe käyttää sen heti 6+6+6

kuukauden perhevapaan jälkeen, voidaan käyttää kunnes lapsi on 2 vuotta ja 6 kuukautta vanha (äiti käyttää yhden kuukauden ennen lapsen syntymää). Kokonaisuudesta tulee kohtuullinen ja vastaa tarpeeseen, koska tutkimusten mukaan useimmat vanhemmat eivät ole kotona lasten jälkeen kahden vuoden iän jälkeen. Nykypäivänä voi kuitenkin valita olla kotona kotihoidontuella pitempään.

Haluamme antaa perheille oikeuden joustavasti päättää milloin kotihoidontukea käytetään lapsen varhaisvuosien aikana.

Uudistuksen ensimmäisen osan kustannukset ovat 220 miljoonaa euroa.

2) Jokaiselle yli kolmevuotiaalle lapselle oikeus neljään tuntiin maksutonta varhaiskasvatusta päivässä.

Se tosiasia, että vain kolme neljästä (noin 75 prosenttia) suomalaisista kolme vuotta täyttäneistä lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen, on heikkous päivähoitojärjestelmässämme. Suomi on selvästi alemmalla tasolla muihin Pohjoismaihin verrattuna, missä osallistuminen on yli 90 prosenttia.

Neljällä tunnilla maksutonta varhaiskasvatusta laskemme että taso Suomessa nousee yli 90 prosenttiin, niin että varhaiskasvatus koskee useampia lapsia. Hyvän koulunkäynnin edellytykset luodaan jo varhaiskasvatuksessa. Laadukas varhaiskasvatus tukee lapsen kehitystä ja oppimista aina teini-ikäen saakka.

Neljän tunnin maksuton varhaiskasvatus merkitsee sitä, että päivähoitomaksut alenevat kautta linjan ja kannustinloukut vähenevät. Tämä tarkoittaa myös suurempaa joustavuutta yhdistää perhe- ja työelämä. Myös mahdollisuudet ottaa vastaan osa-aikatyötä paranevat.

Kustannus tälle perhepoliittisen kokonaisuudistuksen osalle on 125 miljoonaa euroa.

RKP:N PERUSTEELLISEN PERHEUUDISTUKSEN HINTA:

1) 6+6+6 ja sopeutettu kotihoidontuki	220 miljoonaa euroa
2) Neljä tuntia maksutonta varhaiskasvatusta	125 miljoonaa euroa
Yhteensä	345 miljoonaa euroa

Tämän lisäksi dynaamiset vaikutukset, jotka käytännössä alentavat kustannuksia.

Tämän ja muiden toimenpiteiden kautta haluamme tehdä Suomesta maailman lapsiystävällisen maan!

HALUAMME AUTTAA KAIKKEIN HEIKOIMMASSA ASEMASSA OLEVIA IHMISIÄ

Ruotsalainen eduskuntaryhmä haluaa rakentaa tulevaisuuden jossa työn vastaanottaminen on aina kannattavaa, jossa yhteiskunta kehittyy kestävällä tavalla ja jossa yhteiskunnan turvattomia ei unohdeta. Meidän on pysäytettävä yhteiskunnan kahtiajako. Haluamme ehkäistä syrjäytymistä ja esitämme siksi 12 toimenpidettä kaikkein heikoimmassa asemassa olevien tilanteen parantamiseksi.

1. MIELENTERVEYSTYÖ KANSALLISEKSI YKKÖSHANKKEEKSI

Mielenterveysongelmat aiheuttavat inhimillistä kärsimystä ja miljardien eurojen kustannukset vuosittain. Valitettavasti mielenterveystyö on sote-uudistuksessa jäänyt varjoon. Tarvitsemme kansallisen pitkän aikavälin mielenterveysohjelman, mutta myös panostuksia mm. varhaisen puuttumisen palveluihin ja riittävään määrään psykiatrisia sairaanhoitajia terveyskeskuksissa.

2. ASUMISESTA EDULLISEMPAA

Suurimmalle osalle suomalaisista asuminen on kaikkein merkittävin menoerä. Asumiskustannusten hillitsemiseksi tarvitaan enemmän tonttimaata. Kuntien on turvattava riittävä vuokra-asuntotuotanto. Samalla meidän on luotava uusia asumismuotoja ja toimivia työssäkäyntialueita. Meidän tulee kehittää joukkoliikennettä kasvuseuduilla, jotta suomalaisilla olisi mahdollisuus asua myös pidemmän välimatkan päässä kasvukeskuksista.

3. YKSINHUOLTAJIEN ASEMAA PARANNETTAVA

Lapsikäyhyys kasvaa Suomessa ja kaikkein yleisintä se on yksinhuoltajaperheissä. Suurin osa yksinhuoltajista on naisia. Siksi korottaisimme lapsilisän yksinhuoltajakorotusta. Muuttaisimme myös lakia siten, että lapsilisän yksinhuoltajakorotus ei enää pienennä toimeentulotukea.

4. KAIKILLE KOLMEVUOTIAILLE LAPSILLE NELJÄ TUNTIA MAKSUTONTA VARHAISKASVATUSTA PÄIVÄSSÄ

Suomessa vain noin 75 prosenttia lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen. Tämä on hälyttävää ottaen huomioon, miten tärkeää varhaiskasvatus on lapsen oppimisen, sosiaalisten taitojen ja kehityksen kannalta. Siksi haluamme turvata kaikille lapsille laadukkaan varhaiskasvatuksen vanhempien taloudellisesta tilanteesta riippumatta.

5. KOROTETAAN TAKUUELÄKETTÄ KAIKKEIN VÄHÄVARAISIMPIEN ELÄKELÄISTEN AUTTAMISEKSI

Takuueläkkeellä elävät kuuluvat yhteiskuntamme heikoimmassa asemassa oleviin ja heistä on pidettävä huolta.

6. TURVATAAN OPISKELIJOIDEN TOIMEENTULO

Kaikilla on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet korkeakouluopintoihin, sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Me palauttaisimme opintotuen opintorahapainotteiseksi. Korottaisimme myös opiskelijoiden tuloeroja 50 prosentilla. Opiskelijoita ei saa rangaista siitä, että he käyvät töissä.

7. TUKEA VÄKIVALLAN UHREILLE

Lähisuhdeväkivalta ja väkivalta naisia kohtaan on merkittävä ongelma, jolla on sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia seurauksia. Siksi perustaisimme kolme raiskauskriisikeskusta ja 25 uutta turvakotia.

8. POIKIEN JA NUORTEN MIESTEN SYRJÄYTYMINEN ON ESTETTÄVÄ

Korottaisimme etsivän nuorisotyön ja muun ennaltaehkäisevän toiminnan määrärahoja. Haluamme myös parantaa kouluterveydenhoitajan, -kuraattorin ja -psykologin palveluiden saatavuutta. Yksikään nuori ei saa jäädä ilman koulutusta tai kuntoutusta.

9. PAPERITTOMIEN TILANNETTA ON PARANNETTAVA

Kaikilla tulee olla oikeus peruspalveluihin, kuten terveydenhuoltoon. On myös tärkeää muistaa, että paperittomuus altistaa syrjäytymiselle ja pahimmassa tapauksessa radikalisoitumiselle. Paperittomien auttaminen on siksi sekä inhimillisestä että yhteiskunnallisesta näkökulmasta välttämätöntä. Häädässä olevan ihmisen auttaminen ei saa koskaan olla väärin.

10. NUORISOTYÖTTÖMYYS KURIIN MINTYÖMALLILLA

Mintyömallissamme alle 30-vuotiaat nuoret saavat ansaita 500 euroa kuussa ilman, että se vaikuttaa tukiin tai muihin etuuksiin. Työnantajat maksavat puolestaan pienempiä työnantajamaksuja palkatessaan nuoren henkilön. Osa-aikatyöhön pääsy voi olla monelle tärkeä ensimmäinen askel paluussa työelämään. Esitämme siksi myös, että työttömyysturvan suojaosaa korotetaan, mikä lisäisi osa-aikaisen työn vastaanottamisen kannustavuutta. Haluamme tehdä sairaseläkkeellä olon ja osa-aikatyön yhdistämisen joustavammaksi.

11. YKSI MAKSUKATTO SAIRAAHOITOON LIITTYVILLE KUSTANNUKSILLE

Sen sijaan, että meillä on yksi maksukatto lääkkeille, yksi katto matkakustannuksille ja yksi katto asiakasmaksuille jne., voisi meillä tulevaisuudessa olla yhteinen maksukatto kaikille näille maksuille.

12. VELKANEUVONNALLE RIITTÄVÄT RESURSSIT JA KOHTUULLISEMMAT VOIMASSA-OLAJAT MAKSUHÄIRIÖMERKINNÖILLE

Ylivelkaantuminen ja maksuhäiriömerkinnät lisääntyvät Suomessa jatkuvasti. Velkaantumiseen ja syrjäytymiseen liittyvä vyyhti on moninainen, mutta oleellista olisi keskittyä velkaantuneiden auttamiseen, eikä heidän kuoppansa syventämiseen.

PÄÄLUOKKA 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

KOTITALOUSVÄHENNYSTÄ KOROTETTAVA

Suomen työmarkkinat muuttuvat koko ajan. Vakituksessa työ- tai virkasuhteessa olevien palkansaajien osuus vähenee samaan aikaan kuin freelancereiden ja yksinyrittäjien määrä kasvaa. Yksinyrittäjien ja ammatinharjoittajien osuus on noussutkahteenkolmasosaan kaikista yrittäjistä. Tämä osoittaa, että yksinyrittäjät ja freelancerit tekevät nykyään entistä suuremman osan aiemmin palkansaajien tekemästä työstä.

Nykyisellään verojärjestelmässämme on monenlaisia verovähennyksiä. Osalla vähennyksistä edistetään yrittäjyyttä ja työllisyyttä, osalla vähennetään pimeää työtä ja osalla edistetään yhteiskunnassa vaikeassa asemassa olevien ryhmien asemaa. Siksi verovähennysten merkityksestä on tärkeää keskustella ja sitä on arvioitava. Kaikkia verovähennyksiä on arvioitava niiden arvioidun työllistävän vaikutuksen kannalta. Uusien vähennysten käyttöönotto on perusteltua, jos niiden arvioidaan elvyttävän työllisyyttä ja siten edistävän verotulojen muodostumista.

Kotitalousvähennys on hyvä esimerkki vähennysmuodosta, joka vaikuttaa verotulojen muodostumiseen, edistää yrittäjyyttä ja parantaa työllisyysastetta. Lisäksi kotitalousvähennys auttaa harmaan talouden torjunnassa. Aiemmat arviot ovat osoittaneet, että verotulojen väheneminen vähennyksen vuoksi on maksanut itsensä takaisin, koska työllisyys ja sitä kautta myös verotulot ovat kasvaneet. Sen takia haluamme korottaa kotitalousvähennyksen määrän 2 400 eurosta 3 000 euroon. Lisäksi haluamme korottaa työkorvauksen vähennyskelpoista osuutta nykyisestä 50 prosentista 60 prosenttiin ja maksetun palkan vähennyskelpoista osuutta nykyisestä 20 prosentista 30 prosenttiin.

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot
KUSTANNUS 101 000 000

HARMAAN TALouden TORJUNNASTA JA KOROTETUSTA KOTITALOUSVÄHENNYKSESTÄ SAATAVAT LISÄTULOT

Suomen harmaa talous aiheuttaa yhteiskunnalle suuria verotulojen menetyksiä. Se heikentää yleistä veromoraalia ja vaikeuttaa laillista toimintaa harjoittavien yritysten kilpailumahdollisuuksia. Eräiden tutkimusten mukaan (eduskunnan tarkastusvaliokunta 2010) harmaan talouden suuruusluokka on 10–14 miljardia euroa, mikä

vastaa 5,5–7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Harmaa talous aiheuttaa siis yhteiskunnalle 4–6 miljardin euron suuruiset menetykset vuodessa.

Harmaan talouden torjunta edellyttää valtiolta määrätietoisia toimenpiteitä. Keskeistä on rikosten tekomahdollisuuksien vähentäminen, kiinnijäämiskin lisääminen sekä viranomaisten reagoitakyvyn parantaminen harmaan talouden paljastamisessa ja torjunnassa. Poliisi, syyttäjälaitos, tuomioistuinlaitos, Tulli ja verohallinto tarvitsevat tämän vuoksi riittävät voimavarat harmaan talouden tehokkaaseen torjuntaan. On syytä muistaa, että panostukset harmaan talouden torjuntaan maksavat nopeasti itsensä moninkertaisesti takaisin verotuloina, jotka jäisivät muuten valtiolta saamatta.

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot
TULO 70 000 000

Kotitalousvähennys on hyvä esimerkki vähennysmuodosta, joka lisää verotuloja, edistää yrittäjyyttä ja parantaa työllisyysastetta. Lisäksi kotitalousvähennys auttaa harmaan talouden torjunnassa. Aiemmat arviot ovat osoittaneet, että kotitalousvähennyksestä johtuva verotulojen väheneminen on maksanut itsensä takaisin, koska työllisyys ja sitä kautta myös kokonaisverotulot ovat kasvaneet. Arviomme mukaan kotitalousvähennyksen korotus, joka itsessään vähentää valtion verotuloja, samalla dynaamisten vaikutustensa kautta tuo 145 000 000 euron lisätulot.

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot
TULO 145 000 000

VEROTUKSEN ON KANNUSTETTAVA TYÖNTEKOON

Verotuksen tavoite tulisi olla riittävien varojen kerääminen jotta voimme ylläpitää pohjoismaista hyvinvointiyhteiskuntaamme. Veroja tulisi kerätä tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti ja niiden tulisi perustua maksukykyyn. Verotuksen tulisi myös kannustaa työhön ja yrittäjyyteen, sen tulisi edistää talouskasvua ja työllisyyttä. Ainoastaan kestäväällä kasvulla ja korkealla työllisyysasteella, joka tuo verotuloja, hyvinvointiyhteiskuntamme voidaan taata myös pitkällä tähtäimellä.

Suomen sijoitus World Economic Forumin listalla maailman kilpailukykyisimmistä maista on laskenut kymmenennelle paikalle. Kilpailukykyimme ei ole tarpeeksi hyvä ja se näkyy Suomen yrittäjien mukaan siinä, että vientikasvumme on hitaampaa kuin kasvu vientimarkkinoillamme. Veropolitiikan uudistamiselle löytyy siis hyviä syitä.

Yksi perusedellytyksistä on, että työn vastaanottaminen ja työn tekeminen aina olisi kannattavaa. Tavoitteeseen pääseminen vaatii monia toimenpiteitä. Yksi niistä on työn verotuksen alentaminen. Alempi vero pienentää kannustinloukkuja ja kynnys vastaanottaa työtä laskee. Haluamme toteuttaa

verouudistuksen joka alentaa työn verotusta ja nostaa kulutusveroa. Tämä tapahtuu nostamalla kaikkia kolmea arvonlisäverokantoja 0,5 prosenttiyksiköllä. Koko alv-korotuksen summa vastaa tuloverotuksen alentamisen summaa.

Suurin osa arvonlisäveropohjasta, melkein 70 prosenttia arvonlisäveron tuloista, koostuu kotitalouksien kulutuksesta. Siksi meille on aivan selvää, että arvonlisäveron korotus tehdään ehdottamamme tuloverojen alentamisen ja sosiaalisten toimenpiteiden yhteydessä jotta tulot kasvaisivat alimmissa desiileissä.

11.04.01 Arvonlisävero

TULO 409 000 000

11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot

KUSTANNUS 3339 000 000

POISTETAAN PERINTÖ- JA LAHJAVERO SUKUPOLVENVAIHDOSTEN OSALTA

Olemme sitä mieltä, että perintö- ja lahjaverotusta on uudistettava pitkällä tähtäimellä. RKP on ollut sitä mieltä, että Suomenkin tulisi pohtia perintö- ja lahjaverosta kokonaan luopumista ja luovutusvoittoverojärjestelmään siirtymistä. Ensi vuoden valtion talousarvioon tehtävänä välittömänä toimenpiteenä ehdotamme, että perheyrittäjien sukupolvenvaihdokset vapautetaan perintö- ja lahjaverosta.

Uudet työpaikat syntyvät Suomessa ennen kaikkea pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Monet näistä ovat perheyrittäjiä, joissa joustava sukupolvenvaihdos on liiketoiminnan jatkumisen edellytys. Onnistunut sukupolvenvaihdos on siis mitä suurimmassa määrin myös työllisyyskysymys. Sukupolvenvaihdosten suurimpiin haasteisiin kuuluu verotus.

Sukupolvenvaihdoksen yhteydessä tehtävää verohuojennusta koskevia säännöksiä sovellettiin vuoden 2015 perintö- ja lahjaverotuksessa reiluun 400 perinnön saajaan ja reiluun 3 600 lahjan saajaan. Ruotsalainen eduskuntaryhmä haluaa tukea yritysten sukupolvenvaihdoksia. Mielestämme nyt on syytä luopua perintö- ja lahjaverosta kokonaan yritysten sukupolvenvaihdosten yhteydessä. Arviomme mukaan toimenpiteellä olisi dynaamisia vaikutuksia ja se parantaisi työllisyyttä ja lisäisi yritysten investointeja. Toimenpiteen arvioidaan staattisesti vähentävän valtion verotuloja 74 miljoonalla eurolla. Kaiken kaikkiaan perintö- ja lahjaveron tuotot ovat noin 500 miljoonaa euroa vuodessa. Hallitus on jo tällä vaalikaudella tukenut sukupolvenvaihdoksia verohelpotuksin, mutta me haluamme mennä vielä pidemmälle ja luopua perintö- ja lahjaverosta kokonaan yritysten ja maatilojen sukupolvenvaihdosten yhteydessä.

11.01.04 Perintö- ja lahjaverot

KUSTANNUS 74 000 000

ALENNETAAN ENERGIÄVEROA

Hallituksen arvion mukaan eri energiaverojen ensi vuoden tuotto on 4 678 000 000 euroa. Eri energiamuotoja verotetaan eri tavoin. Taustalla ovat toisaalta perinteet, toisaalta poliittiset priorisoinnit. Yleisellä tasolla meidän mielestämme on perusteltua, että tiettyjä energiamuotoja, kuten esimerkiksi sellaisia, jotka eivät tue Suomen ilmastotavoitteita, verotetaan muita energiamuotoja tiukemmin.

Pidämme perusteltuna myös sitä, että energian käyttötarkoituksellakin on vaikutusta energiaverotukseen. Mielestämme veronpalautusten pienentäminen ja veroprosenttien pienentäminen on tarkoituksenmukainen ja selkeä linjanmuutos.

Teollisuuden ja kasvihuoneiden sähkön alemmasta verokannasta sekä konesalien sähkön alemmasta verokannasta johtuva 110 000 000 euron suuruinen energiaveron alennus on tarpeen kompensoimaan yritysten menetyksiä, joka johtuu Ruotsalaisen eduskuntaryhmän talousarvioaloitteesta, jolla luovuttaisiin energiaintensiivisten yritysten veronpalautukseen osoitetusta määrärahasta momentilla 28.91.41.

Veronpalautuksesta luopuminen ja energiaveroprosentin kohdennettu alentaminen poistaisi myös fossiilisille polttoaineille maksettavat veronpalautukset. Se edistäisi ympäristö- ja energiapoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

11.08.07 Energiaverot

TULO 110 000 000

AUTOVERON ALENNUS PERUTTAVA

Hallitus ehdottaa taas autoveron alennusta 65 miljoonalla eurolla. Autoveroa on alennettu myös aikaisempina vuosina. Hallitus toteuttaa alennuksen samalla, kun peräänkuulutetaan ilmastomuutoksen torjumisen tärkeyttä. Meidän mielestämme autoveroa ei pitäisi alentaa edelleen. Valtion menettämä rahamäärä autoverolennuksesta pitäisi sen sijaan käyttää taloudellisiin toimenpiteisiin, jotka jarruttavat ilmastomuutosta ja edistävät työllisyyttä. Siksi ehdotamme, että autovero pidetään vuoden 2018 tasolla.

11.10.03 Autovero

SÄÄSTÖ 65 000 000 000

ERIKOISAUTOJEN VEROTUET POISTETTAVA

On paljon erilaisia yritystykä. Sekä tuen muodot että tarkoitus vaihtelevat. Tosiasia kuitenkin on, että tietyillä yritystuilla on selkeämmät edut kuin muilla. Ruotsalaisen eduskuntaryhmän mielestä yritystykä voidaan hyvin tarkistaa, jotta eri tukimuodot olisivat enemmän läpinäkyviä ja samalla saataisiin katsaus niistä tuista jotka ovat mahdolli-

sesti aikansa eläneet.

Verotuksena annettaviin yritystukiin lasketaan autoveron yhteydessä arvioidut veromenot, joita kohdennetaan muun muassa taksiautoihin, asuntoautoihin ja ruumisautoihin liittyviin veromenoihin. Nämä tukimuodot ovat mielestämme aikansa eläneet. Taksilainsäädännön uudistus on jo astunut voimaan ja tuet joillekin takseille toimii osittain uutta lainsäädäntöä vastaan kohtelemalla taksitoimijoita epätasa-arvoisesti. Asuntoautoihin kohdistuu alemman käyttövoimaveron kautta epäsuora verotuki, koska asuntoautot luokitellaan pakettiautoiksi, vaikka asuntoauto kuuluu henkilöautojen ajoneuvoluokkaan. Ruumisautojen tukeminen tukee suoraan alan yksittäisiä yrityksiä.

Hallitus tukee tiettyjen autojen hankintaa miljoonilla euroilla vuosittain. Ruotsalaisen eduskuntaryhmän mielestä asuntoautojen, taksien ja ruumisautojen verotuet voisi käyttää menoeriin, joilla on todellinen ja myönteinen yhteiskuntavaikutus.

11.10.03 Autovero

SÄÄSTÖ 58 500 000

ENSIASUNNON OSTAJAN VAPAUTUS VARAINSIIRTOVEROSTA POISTETTAVA

Vuonna 2019 varainsiirtovero on 4 prosenttia kiinteistöjen kauppahinnasta ja 2 prosenttia asunto-osakeyhtiön osakkeiden kauppahinnasta. Ensiasunnon oston varainsiirtoverovapaus kuuluu momentin suurimpiin verotulojen menetysten aiheuttajiin. Menetysten suuruus on arviolta 95 000 000 euroa.

Taloudellisesti haasteellisina aikoina on tarvetta tarkastella julkisia menoja ja huolehtia siitä, että kaikki osallistuvat oikeudenmukaisesti taloustilanteen parantamiseen. Mielestämme on oikeudenmukaista, että työssäkäyvät ja omaisuutta omistavat kantavat raskaimman taakan, kun valtiontaloutta tasapainotetaan. Työttömien, opiskelijoiden, yksinhuoltajien, lasten tai eläkeläisten ei tule vastata suurimmista säästöistä.

Valtion ensisijainen tehtävä ei ole yksityisten kiinteistö- tai asuntokauppojen edistäminen verohelpotusten avulla. Siksi tästä edusta voidaan luopua. Luopuminen voi vaikuttaa hieman asuntomarkkinoihin, mutta todennäköisesti sen markkina-vaikutukset jäävät vähäisiksi. Näin ollen katsomme, että voimme saavuttaa 95 000 000 euron säästöt poistamalla ensiasunnon oston varainsiirtoverovapauden.

11.10.05 Varainsiirtovero

TULO 95 000 000

PUOLITETAAN JAKAMATON VARAUS

Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen jakamatonta varaus on 107 miljoonaa euroa. Arviomme mukaan meillä on varaa puolittaa jakamatonta varaus varsinaisen talousarvion menojen rahoittamiseksi.

PÄÄLUOKKA 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

POLITIIKAN EI TULE OHJATA TUTKIMUSTA

Tutkimuksen tulee olla maamme kehitystä ja hyvinvointia edistävä resurssi. Tavoitteena tulee olla, että Suomessa tehdään korkealaatuista ja merkityksellistä tutkimusta, joka synnyttää uusia ajatuksia ja innovaatioita. Tutkimusmäärärahojen oikein kohdistamiseksi on hyvin tärkeää, että niiden tahojen, joilla on parhaat tiedot ja edellytykset hyvin perusteltujen ja tieteellisten arvioiden tekemiseen, tulisi tehdä arvio ja päättää kehitys- ja tutkimusmäärärahoista. Näihin riippumattomiin tahoihin kuuluvat esim. Suomen Akatemia ja Business Finland. Valtioneuvosto sitä vastoin ei ole se taho, jolla on parhaat edellytykset arvioida sitä, miten tutkimusmäärärahat kohdennetaan, eikä poliitikkojen tehtävänä ole valita seuraavaa voittajaa.

23.01.22 Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
HALLITUKSEN BUDJETTI 11 400 000
VÄR ALTERNATIVA BUDGET 4 400 000

SÄÄSTÖ 7 000 000

PÄÄLUOKKA 24 ULKOASIAINMINISTERIÖ

KEHITYSYHTEISTYÖ TULEE TURVATA

Suomen tulee olla luotettava toimija kansainvälisessä kehitysyhteistyössä, ja kansakuntana kantaa vastuunsa kehitysyhteistyöpolitiikasta. Kotikentällä tämä tarkoittaa sitä, että otamme vastaan kodeistaan pakenemaan joutuneet ihmiset. Maailmanlaajuisesti tämä tarkoittaa sitä, että osallistumme aktiivisesti ympäristö-, ilmasto- ja kehitysyhteistyökysymysten

ratkaisemiseen ja tuemme kokonaisvaltaisesti kehitysmaiden talouskehitystä. Emme halua, että Suomi lakkaa tukemasta YK-järjestöjä tai että kehitysyhteistyömäärärahoista leikataan. Emme hyväksy sitä, että Suomi ummistaa silmänsä globaalilta vastuultaan ja unohtaa maailman köyhimmät ja hädänalaisimmat ihmiset säästöjä tehdessään.

Hallitus esittää vuoden 2019 talousarviossa varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahaksi 583 759 000 euroa. Kehitysyhteistyön määrärahojen arvioidaan olevan noin 0,41 prosenttia bruttokansantulosta vuonna 2019. Tämä tarkoittaa sitä, että Suomi on kaukana tavoitteestaan, johon se on sitoutunut, eli kehitysyhteistyömäärärahojen osuuden korottamisesta 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta YK:n tavoitteen mukaisesti. Suomi on tällä hallituskaudella luisunut yhä kauemmas tästä tavoitteesta, ja sen saavuttaminen tulevaisuudessa on entistä vaikeampaa. Haluamme painottaa Suomen kehitysyhteistyöpolitiikassa kehitysmaiden omaa yritystoimintaa ja omia veropohjia sekä parantaa kehitysyhteistyön tuloksia, vaikuttavuutta ja mitattavuutta sekä tukea kehitysyhteistyöjärjestöjä.

24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö
HALLITUKSEN BUDJETTI 583 759 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
758 759 000

PANOSTUS 175 000 000

VARSINAISTA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ FINNFUNDIN SIJAAN

Kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteina tulee olla ihmishenkien pelastaminen, inhimillisen kärsimyksen lievittäminen ja maailman heikoimmassa asemassa olevien ihmisten auttaminen. Nämä tavoitteet saavutetaan parhaiten varsinaisen kehitysyhteistyön keinoin. Kansainvälisen kehitysavun määräraha on vähentynyt huomattavasti viime aikoina. Sitä vastoin kehitysyhteistyön finanssisijoituksille on myönnetty 10 000 000 euron määräraha. Tämä merkitsee käytännössä toiminnan siirtämistä varsinaisesta kehitysyhteistyöstä Finnfundille, joka tarjoaa rahoitusta yksi-tyisyrityksille. Finnfund tarjoaa riskirahoitusta omana pääomana, pitkäaikaisia investointilainoja ja kehitysmaiden investointiosaimista. Finnfundin toiminnalla on hyvät tavoitteet, jotka tarvitsevat tukea, mutta ei suomalaisten järjestöjen luoman pitkäjänteisen avustustyön kustannuksella. Emme halua vesittää suomalaisten kansalaisjärjestöjen pitkäjänteistä ja jatkuvaa työtä kehitysyhteistyön parissa emmekä leikata YK-järjestöjen rahoitusta hallituksen esittämällä tavalla.

24.30.88 Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen
HALLITUKSEN BUDJETTI 10 000 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME 0

SÄÄSTÖ 10 000 000

VARSINAISTA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ FINANSISISJOITUSTEN SIJAAN

Kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteina tulee olla ihmishenkien pelastaminen, inhimillisen kärsimyksen lievittäminen ja maailman heikoimmassa asemassa olevien ihmisten auttaminen. Nämä tavoitteet saavutetaan parhaiten varsinaisen kehitysyhteistyön keinoin. Hallitus on viime vuosina vähentänyt huomattavasti kansainvälisen kehitysavun määrärahaa ja myöntää sen sijaan 130 000 000 euron suuruisen määrärahan kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin. Käytännössä tämä tarkoittaa kehitysyhteistyön painopisteen siirtämistä varsinaisesta kehitysyhteistyöstä kansainvälisiin kehityspankkeihin tai muiden kehitysyhteistyön toimijoiden hallinnoimiin rahastoihin, jotka tukevat yksityistä sektoria. Me haluamme panostaa varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ja kehitysyhteistyöjärjestöjen määrärahoihin.

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset
HALLITUKSEN BUDJETTI 130 000 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME 0

SÄÄSTÖ 130 000 000

PÄÄLUOKKA 25 OIKEUSMINISTERIÖ

OIKEUDENHOIDOLLA TULEE OLLA RIITTÄVÄSTI RESURSSEJA

Oikeudenhoito on kuuluu demokraattisen oikeusvaltiomme peruspilareihin. Oikeudenhoidon toimivuus edellyttää myös sitä, että kaikki ketjun osat, eli poliisi, syyttäjä, tuomioistuimien, vankeinhoito ja ulosotto, toimivat. Tämä tarkoittaa sitä, että esim. syyttäjälaitoksen resurssiongelmista näkyvät myöhemmässä vaiheessa tuomioistuimissa, koska asiat jäävät odottamaan. Ketjuun syntyy siis eräänlainen tukos. Tämä puolestaan johtaa käsittelyaikojen pidentymiseen, mikä heikentää kansalaisten oikeusturvaa. Toimiva oikeudenhoito on ratkaisevan tärkeää myös maamme kilpailukykyyn kannalta. Yritysten on voitava luottaa siihen, että tuomioistuimet käsittelevät niiden asiat sujuvasti ja tehokkaasti. Maallamme ei ole varaa vaarantaa oikeuslaitoksen toimivuutta ja ihmisten perusoikeutta oikeusturvaan. Sen takia oikeudenhoidon riittävän resurssitason turvaaminen on erittäin tärkeää. Ennen vuoden 2015 eduskuntavaaleja puolueet olivat yksimielisiä oikeudenhoidon tasoerotuksen tarpeesta. Valitettavasti hallitus ei ole toteuttanut tätä tavoitetta.

PANOSTUS YHTEENSÄ 7 000 000

HARMAAN TALOUDEN TORJUNTA EDELLYTTÄÄ RESURSSEJA

Suomen harmaa talous aiheuttaa yhteiskunnalle Suuria verotulojen menetyksiä. Lisäksi harmaa talous heikentää yleistä veromoraalia ja vaikeuttaa laillista toimintaa harjoittavien yritysten kilpailumahdollisuuksia. Eräiden tutkimusten mukaan (eduskunnan tarkastusvaliokunta 2010) harmaan talouden suuruusluokka on jopa 10–14 miljardia euroa, mikä vastaa 5,5–7,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Harmaa talous aiheuttaa siis yhteiskunnalle 4–6 miljardin euron suuruiset menetykset vuodessa.

Harmaan talouden torjunta edellyttää valtiolta määrätietoisia toimenpiteitä. Keskeistä ohjelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta on rikosten tekemahdollisuuksien vähentäminen, kiinnijäämisriskin lisääminen sekä viranomaisten reagoitakyvyn parantaminen harmaan talouden paljastamisessa ja torjunnassa. Poliisi, syyttäjälaitos, tuomioistuinelaitos, Tulli ja verohallinto tarvitsevat tämän vuoksi riittävät voimavarat harmaan talouden tehokkaaseen torjuntaan. On syytä muistaa, että panostukset harmaan talouden torjuntaan maksavat nopeasti itsensä moninkertaisesti takaisin verotuloina, jotka muuten jäisivät valtiolta saamatta.

PANOSTUS YHTEENSÄ 20 000 000

25.10.03 Muiden tuomioistuinten toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 251 008 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
(YHTEENSÄ) 258 176 000

PANOSTUS (OIKEUDENHOITO) 3 668 000
PANOSTUS (HARMAA TALOUS) 3 500 000

25.20.01 Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 101 690 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
(YHTEENSÄ) 103 850 000

PANOSTUS (OIKEUDENHOITO) 1 164 000
PANOSTUS (HARMAA TALOUS) 500 000

25.30.01 Syyttäjälaitoksen toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 45 761 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
(YHTEENSÄ) 48 929 000

PANOSTUS (OIKEUDENHOITO) 2 168 000
PANOSTUS (HARMAA TALOUS) 1 000 000

26.10.01 Poliisitoimen toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 746 518 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
751 518 000

PANOSTUS (HARMAA TALOUS) 5 000 000

28.10.01 Verohallinnon toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 402 270 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
407 270 000

PANOSTUS (HARMAA TALOUS) 5 000 000

28.10.02 Tullin toimintamenot

HALLITUKSEN BUDJETTI 167 058 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
172 058 000

PANOSTUS (HARMAA TALOUS) 5 000 000

PÄÄLUOKKA 26 SISÄMINISTERIÖ

PAKOLAISKIINTIÖTÄ TULEE KOROTTAA

YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n mukaan 44 400 ihmistä joutuu pakenemaan kodistaan joka päivä ja pakolaisten lukumäärä on noussut 68,5 miljoonaan. Pakolaisista noin puolet on lapsia, ja monet heistä joutuvat asumaan suurimman osan lapsuudestaan leireillä lapsille soveltumattomissa, epäinhimillisissä oloissa. Suurimmat pakolaisten vastaanottajamaat vuonna 2018 ovat Turkki (3,5 miljoonaa), Pakistan (1,4 miljoonaa), Uganda (1,4 miljoonaa), Iran (1 miljoona) ja Libanon (1 miljoona). 85 prosenttia kaikista maailman pakolaisista on kehitysmaissa.

Pakolaispolitiikan on perustuttava inhimillisyyteen ja ihmisoikeuksien suojeluun. Ketään ei saa pakottaa elämään turvattomuudessa ja kurjuudessa. Pakolaiskiintiön korottaminen on hyvä tapa auttaa suunnitelmallisesti vaikeassa asemassa olevia ihmisiä. Haluamme pakolaiskiintiötä korotettavan kunnolla ja asteittain pitkällä aikavälillä. Tämän vuoksi Ruotsalainen eduskuntaryhmä ehdottaa, että vuoden 2019 pakolaiskiintiötä korotetaan 750 pakolaisesta 2 500 pakolaiseen. Vastuamme maailman pakolaisten suojelusta olisi edelleen pieni verrattuna moniin muihin maihin.

Katso myös Työ- ja elinkeinoministeriön momentti 32.70.30.

26.40.21 Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto

HALLITUKSEN BUDJETTI 127 601 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
130 801 000

PANOSTUS 3 200 000

PÄÄLUOKKA 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖ

VAPAAEHTOINEN MAANPUOLUSTUSKOULUTUS TULEE TURVATA

Suomessa on äskettäin toteutettu puolustusvoimauudistus, jonka tavoitteena on luoda pienemmät ja tehokkaammat puolustusvoimat. Koska kertausharjoituksiin kutsuttava sodanaikainen reservi on pienentynyt huomattavasti, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) ja sen jäsenyhdistysten harjoittaman toiminnan merkitys korostuu. MPK:n toiminta perustuu kansalaisten haluun käyttää vapaa-aikaansa Suomen puolustusosaamisen kouluttamiseen ja kehittämiseen. Tätä tulee rohkaista, ei vaikeuttaa. Lisäksi se mahdollistaa suuren valmiuden ja korkean osaamistason suhteellisen alhaiseen hintaan. Yleissivistävää tavoitetta palvelevaa ja julkista toimintaa tukevaa vapaaehtoistoimintaa on syytä tukea. Suomen vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta hoitavat ennen kaikkea MPK ja sen jäsenjärjestöt. Vuonna 2017 MPK:n kursseille osallistujamäärä oli 52 000 henkilöä. Koulutusvuorokausien yhteenlaskettu määrä oli 88 000. Valtiovallan vapaaehtoiselle maanpuolustustoiminnalle antama rahoitus ei ole ollut vakaata viime vuosina. Me ruotsalaisessa eduskuntaryhmässä emme halua, että vapaaehtoista maanpuolustustoimintaa heikennetään tai sen toiminnan suunnittelua vaikeutetaan vaihtelevilla määrärahoilla.

27.10.50 Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 2 052 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
2 452 000

PANOSTUS 400 000

PÄÄLUOKKA 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

VÄHEMMÄN PANOSTUKSIA SOTE-UUDISTUKSEN SUUNNITTELUUN

Sipilän hallituksen suurin hanke on ollut Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen tekeminen. Uudistuksen tavoitteet, eli suomalaisten terveyserojen pienentäminen, hoidon tasarvon ja saatavuuden parantaminen sekä kustannusten nousun hillitseminen, ovat sinänsä hyviä. Hallitus on kuitenkin päättänyt toteuttaa uudistuksen luomalla uuden hallinnon tason, eli maakunnat, ja ottamalla

käyttöön valinnanvapauden erittäin nopealla aikataululla. Eri alojen asiantuntijat ovat kuitenkin olleet yhtä mieltä siitä, että tavoitteita ei saavuteta. Tämä koskee sekä kustannuksia että hoidon saatavuutta.

Ruotsalainen eduskuntaryhmä ei tue hallituksen sote-uudistusmallia. Vuoden 2019 talousarviossa hallitus panostaa 211 miljoonaa euroa maakunta-uudistuksen ja sote-uudistuksen valmisteluun ja toteuttamiseen. Panostukset muun muassa digitalisointiin ovat perusteltuja uudistuksesta riippumatta. Sen sijaan emme hyväksy panostuksia sellaisen uudistuksen toteuttamiseen, jonka emme usko saavutettavan sille asetettuja tavoitteita.

28.70.05 Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus

HALLITUKSEN BUDJETTI 211 015 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
66 015 000

SÄÄSTÖ 145 000 000

AHVENANMAAN TASOITUSMAKSUA TULEE KOROTTA

Tasoiusperusteen korottamisesta on keskusteltu jo aiemmin useaan otteeseen. Maaliskuussa 2016 käynnistyi Ahvenanmaan maakunnan hallituksen ja valtakunnan hallituksen välisiin poliittisiin neuvotteluihin perustuva prosessi tasoiusperusteen korottamisesta. Hallituksen tarkoituksena oli valmistella vuoden 2017 talousarvion käsittelyyn päätös tasoiusperusteen korottamisesta 0,45 prosentista 0,48 prosenttiin. Tasoiusperusteen tarkistus ei ole kuitenkaan sisällynyt vuoden 2017, vuoden 2018 eikä vuoden 2019 talousarvioon.

Vaikka hallitus ei ottanut korotusta valtion vuoden 2019 talousarvioon, maakunnalle siirtyvien valtionvarojen korottamiselle on vahvat perusteet. Valtio toiminnan yksityistäminen on vaikuttanut Ahvenanmaan rahoituksen laskemiseen. Rahoituksessa tulisi myös ottaa huomioon väestönkasvu, mikä aiheuttaa korkeampia kustannuksia julkisella sektorilla. Itsehallintolain voimassaoloaikana ahvenanmaalaisten osuus Suomen väestöstä on kasvanut. Vuodenvaihteessa 2017–2018 se oli lähes 0,53 prosenttia, ja kun järjestelmä aikoinaan tuli voimaan, se oli vain 0,48 prosenttia. Tasoiusperusteen korottaminen 0,45 prosentista 0,48 prosenttiin vastaisiin noin 15 000 000 euron muutosta. Ahvenanmaan erityisasemaa itsehallintoalueena ja demilitarisoituna alueena tulee kunnioittaa ei vain sanoin vain myös teoin.

28.80.30 Ahvenanmaan tasoiusmaksu

HALLITUKSEN BUDJETTI 242 640 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
257 640 000

PANOSTUS 15 000 000

PAREMPAA HOITOA MUISTISAIRAILLE

Muistisairaudet ovat samanlaisia kansansairauksia kuin sydän- ja verisuonitauditkin. Muistisaurauksiin sairastuu noin 14 500 suomalaista vuodessa. Muistisairaiden hoidossa mahdollisuudet arvokkaan elämän turvaamiseen ovat hyvin rajalliset. Tämä johtuu osittain henkilöstövajeesta. Sekä aika, jolloin ihmiset asuvat kotona että aika jolloin ihmiset asuvat laitoksessa, on haasteellista.

Suomi tarvitsee entistä tavoitteellisempia toimenpiteitä muistisairaiden parissa tehtävän työn kehittämiseksi. Kunnilla on vanhustenhuollon paras osaaminen. Lisäresurssien avulla kunnat voisivat kehittää muistisairaiden hoitoa.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 490 577 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 8 526 477 000

PANOSTUS 10 000 000

LISÄÄ KOULUKURAATTOREJA, KOULUPSYKOLOGEJA JA TERVEYDENHOITAJIA

Haluamme, että lapset ja nuoret voivat mahdollisimman hyvin. Perusopetuksessa olevien oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden on ollut tänä päivänä vaikeuksia saada kohtuullisessa ajassa aikaa koulukuraattorin, koulupsykologin ja joskus jopa terveydenhoitajan vastaanotolle. Oppilaiden ja opiskelijoiden määrä koulukuraattoria ja koulupsykologia kohden on hyvin suuri. Haluamme, että ne olisivat nykyistä paremmin lasten ja nuorten saatavilla. Toimiva matalan kynnyksen toiminta siellä missä lapset ovat, eli koulussa, ja resurssien riittävyys ovat olennaisen tärkeitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edellytysten kannalta ja jotta he saisivat tarvitsemansa hoidon ajoissa.

RKP:n 10 koulutusteesin joukossa mainitaan hyvän oppilashuollon saatavuus ja monipuolisten tukimuotojen turvaaminen läpi koko oppimispolun. Erityisopettajien, kuraattorien ja psykologien on oltava saatavilla jo varhaiskasvatuksessa. Kaikilla lapsilla tulee olla oikeus turvalliseen ja viihtyisään koulunkäyntiin ilman kiusaamista.

Maamme tulevaisuus on sen varassa, että tarjoamme tuleville sukupolville parhaat mahdolliset tulevaisuuden edellytykset. Tässä perusopetuksen ja toisen asteen koulutus ovat avainasemassa. Jotta lapset voisivat menestyä perusopinnoissaan ja toisen asteen koulutuksessa, heidän on voitava hyvin. Jotta ennaltaehkäisevät toimenpiteet olisivat toimivia, tarvitaan uusia toimenpiteitä ja lisärahoitusta. Kuraattorin ja psykologin on löydettävä helposti sellaisista ympäristöistä, joissa lapset ja nuoret liikkuvat. Kouluihin tarvitaan myös lisää psykiatriasia

sairaanhoitajia. Tämän vuoksi mielestämme kuntien valtionosuuteen peruspalvelujen järjestämiseksi ehdotettuun määrärahaan tulisi lisätä 20 miljoonaa euroa nimenomaisesti koulukuraattorien tai -psykologien, terveydenhoitajien ja sairaanhoitajien saatuuden parantamiseksi.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 490 577 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 8 526 477 000

PANOSTUS 20 000 000

PANOSTUKSET MIELEN- TERVEYTEEN

Psyykkiset ongelmat aiheuttavat inhimillistä kärsimystä ja vuosittain miljardiluokan kustannukset yhteiskunnalle. Valitettavasti mielenterveys on jäänyt sote-uudistuksen varjoon. Tämän vuoksi haluamme nostaa mielenterveysasiat kansallisen politiikan keskiöön. Tarvitsemme pitkän aikavälin kansallisen mielenterveysohjelman, mutta myös välittömiä panostuksia ennaltaehkäiseviin toimiin, varhaiseen puuttumiseen ja riittävään psykiatristen sairaanhoitajien määrään. Meidän tulee kiinnittää huomiota mielenterveyteen jo aikaisessa vaiheessa. Muun muassa perheneuvoloissa, kouluissa ja perusterveydenhuollossa tarvitaan lisää osaamista mielenterveyden tukemiseen ja riskien tunnistamiseen. Suomi tarvitsee terveysasemille matalan kynnyksen vastaanottoja. Mielenterveystyössä oman äidinkielen käyttö on myös erittäin tärkeää.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 490 577 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 8 526 477 000

PANOSTUS 30 000 000

RAISKAUSKRIISIKESKUSTEN PERUSTAMINEN

Istanbulin sopimuksen 25 artiklan mukaan Suomen tulee perustaa tukikeskuksia raiskauksen tai muun seksuaalisen väkivallan uhreja varten. Tällä hetkellä Suomessa on vain kaksi raiskauksen uhreille tarkoitettua kriisikeskusta. Asiantuntijoiden mukaan Suomessa tarvittaisiin vähintään kolme uutta raiskauksen uhreille tarkoitettua kriisikeskusta. Niin sanottu matalan kynnyksen kriisikeskus maksaa noin 300 000 euroa vuodessa.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 8 490 577 000

**MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 8 526 477 000**

PANOSTUS 900 000

VAPAAEHTOISET KUNTA- LIITOKSET TEHOSTAMISEN AVUKSI

Vahvat peruskunnat ovat visiomme jatkossakin. Niiden avulla voidaan turvata lähipalvelut ja paikallisdemokratia. Mallissamme kunnat voisivat myös tulevaisuudessa vastata esimerkiksi vanhus-tenhuollosta. Tämän onnistuminen edellyttää sote-uudistuksen lisäksi, että kunnat ottavat käyttöön uusia ja tehokkaita työskentelytapoja.

Suomessa on tällä hetkellä reilut 300 kuntaa. Valtiovallan määrätietoisten toimenpiteiden seurauksena kuntien lukumäärä on pienentynyt noin neljänneksellä vuodesta 2007. Haluamme, että kunnilla on tärkeitä ja selkeästi määriteltyjä tehtäviä. Vapaaehtoisten kuntaliitosten ja uudelleenjärjestelyjen kautta kunnat voivat tehostaa toimintaansa ja kehittää kunnallisia palveluita. Haluamme vahvoja peruskuntia, joilla on tarvittavat resurssit siihen, että ne voivat keskittyä ydintoimintaansa — suomalaisten hyviin lähipalveluihin.

Uskomme, että vapaaehtoisten kuntaliitosten, kuntien tehtävien karsimisen ja kunnallishallinnon tehostamisen avulla on mahdollista säästää kuntien valtionosuuksista.

28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen

**HALLITUKSEN BUDJETTI 8 490 577 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 8 526 477 000**

SÄÄSTÖ 50 000 000

28.90.31 Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki

**HALLITUKSEN BUDJETTI 4 090 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
29 090 000**

PANOSTUS 25 000 000

POISTETAAN VERONPALAUTUS ENERGIINTENSIIVISILTÄ YRITYKSILTÄ

Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 8 a §:ssä tarkoitettu energiaintensiivisten yritysten veronpalautus on 230 000 000 vuonna 2019. Työllisyyttä ja elinkeinoelämää tuetaan nykyisin näillä energiaverotuilla. Tarkoituksena on, että yleisellä energiaverotuella edistetään ammattimaisen toiminnan ja energiaintensiivisen teollisuuden kilpailukykyä sekä uusiutuvien energialähteiden kilpailukykyä ja käyttöä.

Energiaintensiivisten yritysten veronpalautuksen määrärahasta luopuminen olisi kuitenkin perusteltua, jos se yhdistettäisiin Ruotsalaisen eduskuntaryhmän talousarvioaloitteeseen, jossa ehdotetaan sähköveron pienentämistä teollisuuden ja kasvihuoneiden sähkön alennetun verokannan sekä konesaliin sähkön alemman verokannan osalta, momentti 11.08.07.

Sen sijaan, että eri tukia maksetaan talousarvion eri momenteilta, haluamme selkiyttää tukipolitiikkaa siten, että kaikkea säädeltäisiin yhden momentin kautta. Mielestämme veronpalautusten pienentäminen ja veroprosenttien alentaminen on tarkoituksenmukainen ja selkeä linjanmuutos.

Veronpalautuksesta luopuminen ja energiaveroprosentin kohdennettu alentaminen poistaisivat myös fossiilisille polttoaineille maksettavat veronpalautukset. Se edistäisi ympäristö- ja energiapolitiittisten tavoitteiden saavuttamista.

28.91.41 Energiaverotuki

**HALLITUKSEN BUDJETTI 285 000 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
55 000 000**

SÄÄSTÖ 230 000 000

PÄÄLUOKKA 29 OPETUS- JA KULTTUURI- MINISTERIÖ

LISÄÄ MÄÄRÄRAHOJA SUOMEN- RUOTSALAISTEN KANSAN- KÄRÄJILLE

Svenska Finlands folkting on Suomen ruotsinkielisen väestön puoluerajat ylittävä yhteistyöelin. Kaikki eduskuntapuolueet, joilla on ruotsinkielistä toimintaa, osallistuvat järjestön työhön. Folktingetin hoitamien merkittävien tehtävien vuoksi määrärahan korottaminen on välttämätöntä. Folktingetin lakisäätteiset tehtävät ovat ruotsin kielen aseman ja ruotsinkielisen kulttuurin tukeminen ja vahvistaminen, Suomen ruotsinkielisen väestön oikeuksien valvonta ja edistäminen sekä ruotsin kieltä ja suomenruotsalaista kulttuuria koskeva tiedotustoiminta. Ajankohtaiset sosiaali- ja terveydenhuolto- ja aluehallintouudistukset ovat kasvattaneet Folktingetin työtaakkaa merkittävästi.

29.01.50 Eräät avustukset

**HALLITUKSEN BUDJETTI 1 337 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
1 437 000**

PANOSTUS 100 000

YHDENVERTAINEN PERUSKOULUTUS

Suomen koulujärjestelmä kuuluu ainakin toiseksi maailman parhaimpiin. Siksi siihen on panostettava. Maksuton koulu on maamme yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon paras tae. Laaja yleissivistys, monipuolinen kielitaito ja sosiaaliset taidot ovat tärkeitä kansalaistemme ja maamme menestykselle. 1990-luvun laman aikana ymmärrettiin jättää osaamispanostukset säästöjen ulkopuolelle, mikä oli fiksu. Tämä olisi hyvä pitää mielessä myös nyt.

Panostaminen yleissivistävän koulutuksen yhdenvertaisuuteen on panostamista lasten hyvinvointiin ja osaamiseen. Yleissivistävän koulutuksen tulee kuulua Suomen koulutuksen ja osaamisen symboleihin. Suomalaisen koulujärjestelmän vahvuus ja lisäarvo on ollut yhdenvertaisten selviytymisedellytysten luominen kaikille lapsille heidän taustaan riippumatta. Vuonna 2015 tehty Pisa-tutkimus paljastaa huolestuttavia trendejä, jotka vahvistuvat entisestään.

Koulujen väliset erot ovat edelleen pienet Suomessa. Erot parhaiten ja huonoiten pärjäävien koulujen välillä ovat pienet. Alueiden väliset erot sen sijaan ovat suurempia. Länsi- ja Itä-Suomi pärjäävät huonoiten. Kodin sosioekonomisen aseman merkitys koulumenestykselle kasvaa Suomessa. Tämä koskee niin luonnontieteitä ja matematiikka kuin lukutaitoakin. Lukutaidon keskimääräinen tulos on laskenut eniten kouluissa, joissa on paljon oppilaita, joiden kotien sosioekonomisen asema on heikko.

Jos nykyinen kehitys jatkuu, erot koulumenestyksessä eri sosioekonomisiin ryhmiin kuuluvien lasten välillä kasvavat. Koulutus, työttömyys ja yhteiskunnallinen asema periytyvät. Meidän tulee panostaa koulutuksen yhdenvertaisuuden parantamiseen, jotta kaikki lapset saisivat parhaat mahdolliset selviytymisedellytykset. Perusta lasten yhdenvertaisille edellytyksille luodaan jo varhaiskasvatuksessa. Tutkimusten mukaan laadukkaalla varhaiskasvatuksella on pitkävaikutteisia myönteisiä vaikutuksia lasten oppimiseen ja sosiaaliin taitoihin aina teini-ikään saakka. Kansainvälisessä vertailussa, ja erityisesti pohjoismaisessa vertailussa, varhaiskasvatukseen osallistuminen on poikkeuksellisen alhaista Suomessa. OECD onkin useita kertoja kehottanut Suomea ryhtymään toimenpiteisiin varhaiskasvatukseen osallistumisen lisäämiseksi.

Yleissivistävän koulutuksen yhdenvertaisuuden parantamiseen osoitettuja varoja tulisi siten voida käyttää myös varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuuden tukemiseen. Ruotsalaisen kansanpuolueen elokuussa 2018 hyväksymissä koulutusteeseissä korostetaan sitä, että koulun tulee luoda yhdenvertaiset edellytykset kaikille lapsille. Koulun tulee tukea ja kannustaa oppilaita, mutta tarvittaessa myös tarjota isompia haasteita ja haastavampia tehtäviä. Lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaatetta tulee edistää. Ryhmän kokoonpano on aina otettava huomioon ryhmäkoosta päätettäessä, jotta kaikkien lasten oikeus oppimiseen turvataan.

29.10.30 Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin
HALLITUKSEN BUDJETTI 703 585 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME 735 585 000

PANOSTUS 32 000 000

VAPAA SIVISTYSTYÖN EDELLYTYSTEN TURVAAMINEN

Vapaa sivistystyö on tärkeä osa elinikäistä oppimista, ja sitä tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan aiemmin. Vapaa sivistystyö on keskeistä jatkokoulutusmahdollisuuksien ja osaamisen kehittämisen kannalta. Siksi vapaa sivistystyö on myös yksi RKP:n kymmenestä koulutusteestä.

Suomessa on 340 vapaata sivistystyötä tarjoavaa tahoa, ja joka viides suomalainen osallistuu vuosittain eri puolilla maata järjestettävään toimintaan. Vapaata sivistystyötä järjestetään viidessä eri opistomuodossa: kansalaisopistoissa, kansanopistoissa, kesäyliopistoissa, opintokeskuksissa ja urheiluopistoissa.

Vapaa sivistystyö on kaikille avointa, edullista ja kaikkien helposti saatavilla. Sillä on ollut erityisen ratkaiseva merkitys maahanmuuttajien kotouttamisessa. Vapaan sivistystyön laitosten panos maahanmuuttajien suomen ja ruotsin kielten opetuksessa on ollut merkittävä.

29.10.31 Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin

HALLITUKSEN BUDJETTI 155 230 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME 157 230 000

PANOSTUS 2 000 000

NAISJÄRJESTÖJEN TOIMINTA-EDELLYTYKSET ON TURVATTAVA

Globaalien asenteiden kiristyessä on varmistettava, ettei Suomessa ajauduta konservatiiviseen naisjärjestöjen toiminnan lakkauttamiseen (vertaa esim. Unkari, Puola, Venäjä, Yhdysvallat). Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tähtäävä kansalaisjärjestötoiminta Suomessa on turvattava.

Naisjärjestöjen valtionavustus on ollut verrattuna muihin kansalaistoiminnan kansallisiin kattojärjestöihin hyvin matala. Samaan aikaan jo entisestään matala rahoitus on laskenut merkittävästi. Valtionavustus perustuu lakiin eräiden naisjärjestöjen valtionavusta (663/2007). Vaikka naisjärjestöissä tehdään laajaa vapaaehtoistyötä ja on totuttu toimimaan pienillä budjeteilla, resurssien vähäisyys vaikuttaa merkittävästi tasa-arvo työn laajuuteen ja prosesseihin. Resurssien vähyden vuoksi ei ole

mahdollista toimia toivotulla tasolla esimerkiksi vaikuttamis- ja viestintätyössä kansallisesti ja kansainvälisesti. Naisjärjestöjen valtionapu tulisi saada pysyvästi korkeammalle tasolle.

Naisjärjestöt ovat tasa-arvon arvostettuja toimijoita ja asiantuntijoita. Suomi profiloituu voimakkaasti naisten aseman ja tasa-arvon edistäjänä kansainvälisesti. Naisten oikeudet ja seksuaali- ja lisääntymisterveysoikeudet ovat Suomen ulkopoliittikan prioriteettiteemoja. Kansainvälisesti on kuitenkin nähtävissä, että Suomi ei enää ole samassa määrin kuin aiemmin sukupuolten tasa-arvon mallimaa. Naisten oikeuksia edistetään laajalti mm. muissa Pohjoismaissa, Ranskassa, Iso-Britanniassa, Kanadassa ja niillä profiloidutaan vahvasti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme, että eduskunta lisää 450 000 euroa momentille 29.10.51 kolmelle valtakunnalliselle naisjärjestölle: Naisjärjestöjen Keskusliitto - Kvinnoorganisationernas Centralförbund ry, NYTKIS ry ja Monika-Naiset liitto ry.

29.10.51 Valtionavustus järjestöille

HALLITUKSEN BUDJETTI 7 313 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
7 763 000

PANOSTUS 450 000

LÄHIOPETUS AMMATTIKOULUISSA ON TURVATTAVA

Mielemme hallituksen tekemät 190 miljoonan Meuron leikkaukset ammatilliseen koulutukseen ovat heikentäneet opetuksen laatua huomattavasti. Ruotsalaisen kansanpuolueen kymmenessä koulutusteesissä korostetaan kaikkien opiskelijoiden oikeutta riittävään lähiopetukseen ammatillisissa opinnoissa ja lukio-opinnoissa. Leikkaukset myös heikentävät eri alueiden ja niiden asukkaiden yhdenvertaisuutta. Vaarana on, että monien alueiden koulutustarjonta huononee selvästi.

Olemme erityisen huolestuneita siitä, että hallitus on toteuttanut ammatillisen koulutuksen rajut leikkaukset ilman valmista suunnitelmaa niiden toteuttamisesta. Jotta koulutuksen alueellinen saatavuus ja lähiopetus voitaisiin turvata ja jotta myös tulevaisuudessa voitaisiin monipuolisesti kouluttaa ammattiosaajia, ehdotamme ammatilliseen koulutukseen 20 miljoonan euron lisämäärärahaa.

29.20.30 Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 803 251 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
823 251 000

PANOSTUS 20 000 000

YLIOPISTOJEN JA AMMATTIKORKEAKOULUJEN RAHOITUS TURVATTAVA

Korkea osaaminen, koulutus ja sivistys ovat kolleet Suomen menestyksen perusta koko itsenäisyytemme ajan. Koulutus on myös Suomen tulevan menestyksen ehdoton avaintekijä. Meidän on panostettava osaamiseen ja koulutukseen, jotta voimme menestyä kansainvälisesti sekä säilyttää kilpailukykyämme. Suomen tulee olla osaamisen, koulutuksen ja tutkimuksen kärkimaa. Korkealaatuinen ja maksuton koulutus on tärkein edellytys sille, että kaikki kansalaiset saavat taustastansa riippumatta tasavertaiset mahdollisuudet elämässä menestymiseen.

Ennen eduskuntavaaleja nykyiset hallituspuolueet lupasivat, että koulutuksesta ei leikata.

Sipilän hallitus on kuitenkin leikannut korkeakoulutuksesta ja tutkimuksesta erittäin rajulla kädellä. Yliopistoindeksi ja ammattikorkeakouluindeksi on lisäksi jäädytetty vuoteen 2019 asti.

Ruotsalainen eduskuntaryhmä ei hyväksy hallituksen tekemiä leikkauksia.

29.40.50 Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 1 750 513 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
1 818 813 000

PANOSTUS 68 300 000

29.40.52 Erityinen valtionrahoitus Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 0
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
31 700 000

PANOSTUS 31 700 000

29.40.55 Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 826 464 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
858 464 000

PANOSTUS 32 000 000

OPINTOTUEN KOROTUS

Opintotuki on opiskelijan perusturva. Hallitus on tällä kaudella kohdistanut korkeakouluopiskelijoiden opintorahaan merkittäviä leikkauksia. Minkään muun kansalaisryhmän toimeentuloon ei ole kohdistettu yhtä suuria leikkauksia. Näin on toimittu siitä huolimatta, että hallituspuolueet ennen viime eduskuntavaaleja lupasivat olla leikkaamatta opintotuesta. Tämä osoittaa hallituksen välinpitämättömyyttä opiskelijoita ja koulutusta kohtaan.

Emme voi hyväksyä, että hallitus haluaa ehkäistä

valtion velkaantumista pakottamalla opiskelijat ottamaan velkaa. Opiskelijoiden työ on opiskella. Heidän on voitava myös elää ilman, että he samanaikaisesti velkaantuvat. Me suomalaiset olemme olleet ylpeitä koulutuksen tasa-arvoisuudesta. Opintorahaan perustuva opintotuki on edistänyt nuorten mahdollisuuksia opiskella taloudellisesta taustasta riippumatta. Hallituksen leikkauspolitiikka on murentanut tätä hyvää kehitystä. Me emme hyväksy hallituksen opintotukileikkauksia ja niiden takana olevia arvoja.

Meidän mallimme lähtökohtana on opintorahan korottaminen, mikä vähentäisi opintolainan valtiontakauksen tarvetta.

29.70.52 Opintolainojen valtioneuvoston
HALLITUKSEN BUDJETTI 59 200 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
36 200 000

SÄÄSTÖ 23 000 000

29.70.55 Opintoraha ja asumislisä
HALLITUKSEN BUDJETTI 441 206 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
(YHTEENSÄ) 523 206 000

PANOSTUS 68 000 000

50 PROSENTIN KOROTUS OPISKELIJOIDEN TULORAJOIHIN

Samalla kun hallitus on leikannut opintotukea rankasti, se ei kuitenkaan ole nostanut opiskelijoiden opintotuen tuloarvoja. Tämä on paradoksaalista, sillä opiskelijoiden tarve työskennellä opintojen ohella on lisääntynyt, kun hallitus on leikannut opintotuesta. Opintotuen tuloarajat aiheuttavat ongelmia monille opiskelijoille, joiden täytyy maksaa tukikuukausia takaisin tai keskeyttää työnsä. Opiskeluaikainen työkokemus on lisäksi tärkeä ensikosketus työelämään ja monilla aloilla työnsaannin edellytys. Samalla opintotuen takaisinmaksuburokratian hallintoon menee lukemattomia turhia työtunteja. Ruotsalainen eduskuntaryhmä esittää siksi, että opintotuen tuloarvoja nostetaan 50 prosenttia.

29.70.55 Opintoraha ja asumislisä
HALLITUKSEN BUDJETTI 441 206 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
(YHTEENSÄ) 523 206 000

PANOSTUS 14 000 000

LISÄÄ RESURSSIJA ETSIVÄÄN NUORISOTYÖHÖN

Meidän yhteisellä vastuullamme on toimia siten, että nuoret saavat parhaan mahdollisen alun elämälleen ja että yhteiskunta tukee aktiivisesti eri-

tyistuen tarpeessa olevia. Tässä tavoitteessa onnistuminen tarvitsee voimavaroja.

Vaihtoehto, jossa nuoria ei auteta eteenpäin, aiheuttaa pidemmän päälle huomattavasti suuremmat kustannukset. Sen lisäksi, että kyseessä on taloudellinen menetys, nuoren ihmisen syrjäytyminen on tietysti myös henkilökohtainen tragedia. Jokaiselle nuorelle ihmiselle on taattava mahdollisuus päästä eteenpäin elämässään, ja etsivä nuorisotyö on työkalu sen toteuttamiseksi.

29.91.51 Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö
HALLITUKSEN BUDJETTI 19 523 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
29 523 000

PANOSTUS 10 000 000

PÄÄLUOKKA 30 MAA- JA METSÄTALOUS- MINISTERIÖ

MAASEUTUNEUVONTA TULEE TURVATA

Maaseuturahoitukseen osoitettavien määrärahojen tarkoituksena on turvata alueellisesti ja sisällöllisesti kattava korkealaatuinen neuvonta, joka luo osaltaan edellytyksiä maataloustuotannon harjoittamiselle koko maassa. Maaseutuneuvonnalla halutaan parantaa maaseutuyrittäjien kilpailukykyä ja tuotteiden ja toiminnan laatua sekä kehittää ympäristöä muun muassa viljelysuunnitelmia tekemällä ja maaseutuelinkeinoja monipuolistamalla siten, että ne kattaisivat myös esimerkiksi energiantuotannon, maaseutumatkailun ja urakoinnin. Maaseutuyritykset muuttuvat yhä suuremmiksi, jolloin viljelijän aika ja osaaminen muodostuvat tuotantoa rajoittaviksi tekijöiksi, minkä vuoksi tuen ja neuvonnan tarve kasvaa. Maaseutuneuvonnassa on viime vuosina panostettu erityisesti liiketalouteen, liikkeenjohtoon ja kustannustehokkaiden menetelmien löytämiseen koko tuotanto prosessiin. Tämä on ollut välttämätöntä nykyiset tuotehinnat ja maatalouden tämän hetken kannattavuuskriisi huomioon ottaen. Neuvontajärjestöjen valtionavun pienentäminen entisestään tuntuu tämän vuoksi perusteettomalta.

Valtioneuvoston valtion vuoden 2019 talousarvioesityksen mukaan maaseudun neuvontajärjestöjen määrärahaa tullaan leikkaamaan reilusti, noin 35 prosentilla. Maaseutuneuvontaa antavien yhdistysten ja yhteisöjen kannalta kehitys on kestämaton. Pohjimmiltaan kyse on kotimaisen elintarviketuotannon turvaamisesta. Kotimaiseen elintarviketuotantoon, ekologisesti tuotettuihin elintarvikkeisiin ja lähiruokaan panostamisesta vallitsee suuri yksimielisyys. Tämän vuoksi on ryhdyttävä kaik-

kiin mahdollisiin toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Siihen kuuluu myös neuvonta. Koska maaseutuyrittäjillä on nykyisin entistä enemmän paperitöitä, kuten tukihakemuksia, lupia ja raportointia, neuvonta on erittäin tärkeää maaseutuyrittäjille, jotta he pystyisivät selviytymään lisääntyneistä viranomaisvaatimuksista. Siksi olisi kohtuullista, että valtio lisäisi eikä vähentäisi neuvonnan rahoitusta.

30.10.50 Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 466 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
5 466 000

PANOSTUS 2 000 000

4H:N TOIMINTA TULEE TURVATA

4H on yksi Suomen suurimmista nuorisjärjestöistä. 4H toimii koko maassa painottuen maaseutuun. Toiminta, joka seuraa yhteiskunnan haasteita ja vastaa niihin, perustuu suurelta osin vapaaehtoisten yhdistysaktiivien toimintaan. Järjestön tarkoituksena on tarjota koulutus- ja kehitystoimintaa nuorille kuten esim. nuorille tarjottavaa työharjoittelua. Tämä on toimintaa, jolla on suuri vaikutus nuorten tulevaan työllistymiseen, erityisesti maaseudulla jossa työllistymisaste on usein hieman alhaisempi kuin maan muissa osissa.

4H:n tukea on supistettu monien vuosien ajan. Toiminta on ollut vaikuttavuudeltaan ja laajuudeltaan tärkeää. Siksi emme hyväksy jatkuvia tuen alennuksia.

30.10.55 Valtionapu 4H-toimintaan

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 305 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
3 905 000

PANOSTUS 600 000

AMMATTIKALASTAJIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMINEN

Suomen EU-jäsenyys, kansainvälisen kilpailun lisääntyminen sekä eräät kansalliset tekijät ovat viime vuosina muuttaneet maamme kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä tuntuvasti. Elinkeinojen kehitys on monelta osin ollut kielteistä, vaikka markkinoilla on ollut havaittavissa kasvavaa kiinnostusta kalatuotteisiin. Kotimaisen kalan saatavuus kuluttajille on kuitenkin erityisesti viime aikoina heikentynyt. Kalastuselinkeino on tämän vuoksi suurien haasteiden edessä. Jotta kalastuselinkeino työpaikat rannikkoseuduilla ja sisävesialueella voitaisiin säilyttää ja jotta kuluttajille voitaisiin tarjota kotimaisia kalatuotteita myös tulevaisuudessa,

kalastusjärjestöjen ja viranomaisten on kehitettävä elinkeinoa jatkuvasti. Suomen Ammattikalastajaliitto on ammattikalastajien järjestönä tässä keskeisessä asemassa. Ammattikalastajaliitolle on tämän takia myönnettävä lisäresursseja elinkeinojen kehittämisen ja kalastusyrityksille suunnatun tiedonvälityksen tehostamiseen. Resursseja on myös käytettävä yritystoiminnan ja -rakenteen kehittämiseen pitkällä aikavälillä sekä muun muassa kalastusyrityksien välisen yhteistyön lisäämiseen. Suomen Ammattikalastajaliitto rahoittaa toimintansa kalastajilta saatavilla jäsenmaksuilla. Rahoitusta on vaikeuttanut kalastajien määrän jo pidemmän aikaa jatkunut väheneminen. Viranomaiset käyttävät säännöllisesti Suomen Ammattikalastajaliittoa asiantuntijatahona, ja liitolla on keskeinen rooli Suomen kalastuselinkeinojen kehittämisessä.

30.40.51 Kalatalouden edistäminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 10 286 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
10 386 000

PANOSTUS 100 000

POISTOKALASTUS ON TURVATTAVA

Itämeren suurin uhka on rehevöityminen, joka vaikuttaa veden laatuun, ekosysteemien toimintaan sekä vesistöjen virkistyskäyttöön. Vesistöjen kalakannat ovat muuttuneet siten, että särkikalat ja lahna ovat lisääntyneet huomattavasti, mikä vaikeuttaa muiden lajien kalastusta ja vähentää vesistöjemme virkistyskäyttöä.

Poistokalastuksen tavoitteena on vajaan käytetyn kalan kalastaminen ja siten fosforin ja typen poistaminen rehevöityneiltä vesialueilta. Suomi on Helcomin Itämeren toimintaohjelman (BSAP) mukaisesti sitoutunut vähentämään Itämeren fosforipäästöjä. Poistokalastuksella voitaisiin saavuttaa osa tästä tavoitteesta. Moniin muihin vesistöinvestointeihin verrattuna poistokalastus on hyvin kustannustehokasta.

Poistokalastuksen kehittäminen ja keskeytymättömän rahoituksen turvaaminen on välttämätöntä järjestelmän tehokkaan toteuttamisen kannalta. Ammattikalastajille on taattava riittävä rahoitus siten, että he voivat suunnitella toimintaansa ja tehdä tarpeelliset investoinnit. Pitkän aikavälin tavoitteena on vähempiarvoisen kalan markkinahinnan vakauttaminen, jotta lajeja kalastettaisiin jatkuvasti.

30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 20 476 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
20 576 000

PANOSTUS 100 000

PÄÄLUOKKA 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

KIRRI-TIKKAKOSKEN TIEHANKKEEN LYKKÄÄMINEN

Ihmisten ja yritysten liikkuvuus ja toimintamahdollisuudet edellyttävät toimivia liikenneväyliä joiden kuntoa ylläpidetään. Perusväylänpidon määrärahoihin kuuluu muun muassa väylien hoito, käyttö sekä korjaukset, elinkaaren ja omaisuuden hallinta, suunnittelu, liikenneväylien parantamisinvestoinnit, liikenteen hallinnan järjestelmät sekä liikenteen ohjaukset ja informaatio, tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä jäänmurrosta, maantielauttaliikenteestä ja muista väylänpitäjän vastuulle kuuluvista tehtävistä aiheutuvien menojen sekä väylänpidosta aiheutuvien vahingonkorvauksien maksamiseen.

Kaikkien perusväylänpitoon liittyvien tehtävien hoitaminen suuressa maassa voi joskus olla haastavaa ja mielestämme tarvitaan pitkäjänteistä taloussuunnittelua. Taloudellisesti vaikeimpina aikoina pitäisi keskittyä jo olemassa olevien perusväylien ylläpitoon ja muuhun yhteiskunnan palveluihin, sen sijaan että rakennetaan kilpailevia yhteyksiä jonka myötä resurssit leviävät monelle väylälle jotka kuitenkin yhdistävät samat lähtö- ja määränpää.

Siksi haluamme vähentää perusväylänpidon määrärahoja 25 000 000 eurolla ja lykätä Kirri-Tikkakosken tiehanketta.

31.10.77 Väyläverkon kehittäminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 298 150 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
273 150 000

SÄÄSTÖ 25 000 000

SÄHKÖAUTOILLA KOHTI PUHTAAMPAA HUOMISTA

Liikenteen päästöt muodostavat noin viidenneksen Suomen kaikista kasvihuonekaasupäästöistä ja noin 40 prosenttia taakanjakosektorin päästöistä. Kotimaan kaikista liikenteen päästöistä noin 90 prosenttia syntyy tieliikenteessä. Liikenteen kasvihuonepäästöjen vähentäminen on keskeistä taakanjakosektorin päästövähennysten toteuttamisessa. Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa on asetettu tavoite, jonka mukaan liikenteen päästöjä tulee vähentää vuoteen 2005 verrattuna noin puolella vuoteen 2030 mennessä.

Kotimaan tieliikenteen päästöistä noin 60 prosenttia aiheutuu henkilöautoliikenteestä. Yksi keskeinen toimi vähentää liikenteen päästöjä on autokannan uusiutuminen vähäpäästöisillä vaihtoehdoilla. Suomen tavoitteena on, että meillä olisi

vuonna 2030 vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa (täyssähköautot, vetyautot ja ladattavat hybridit) ja vähintään 50 000 kaasukäyttöistä autoa. Ilman uusia toimenpiteitä sähkökäyttöisten autojen määrän lasketaan vuonna 2030 kuitenkin olevan vain 120 000 kappaletta ja kaasuautojen määrän noin 13 000 kappaletta.

Sähkökäyttöisten autojen hankintakustannukset ovat polttomoottoriautoja korkeampia, mikä on este sähkökäyttöisten autojen hankkimiselle. Vaikka esimerkiksi täyssähköautojen ensirekisteröintien määrä on kasvanut viime aikoina, on selvää, ettei yllä mainittua tavoitetta saavuteta ilman erillisiä politiikkatoimia. Vähäpäästöistä liikennettä voidaan mielestämme edistää tukemalla täyssähkö-, vety- ja kaasuautojen hankintaa. Ehdotammekin täyssähkö-, vety- ja kaasuautoille hankintatukea, joka kohdistuisi niin yksityishenkilöille kuin yrityksillekin. Uusista myydyistä autoista noin viidennes on työsuhteautoja ja niiden vaihtuvuus on nopea. Mikäli työsuhteautot korvattaisiin vähäpäästöisillä vaihtoehdoilla, olisi kuluttajien saatavilla muutaman vuoden kuluessa merkittävä määrä käytettyjä vähäpäästöisiä autoja.

31.20.42 Sähkökäyttöisten henkilöautojen sekä henkilöautojen kaasu- ja etanolikonversioiden hankinta- ja konversiotuki

HALLITUKSEN BUDJETTI 6 000 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
24 000 000

PANOSTUS 18 000 000

PÄÄLUOKKA 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

VIEXPON TOIMINTA TULEE TURVATA

Taloutemme on riippuvainen pienten ja keski-suurten yritysten menestyksestä ja niiden mahdollisuuksista työllistää. Tiedämme, että uudet työpaikat syntyvät pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Pohjanmaa on yksi maamme alueista, jonka vienti on suurta, jossa on vahvaa yrittäjähänkeä ja menestyksekkään yrittämisen perinteitä. Koko maakunnan pienet ja keskisuuret yritykset voittavat, kun Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan vientiä edistävän osuuskunnan Viexpon toiminta turvataan.

Maan muissa osissa Finpro vastaa tästä toiminnasta, mutta Viexpolla on ainutlaatuisista osaamista Pohjanmaalla. Tämä tuntuu unohtuvan, kun valtion rahoja jaetaan tukina yhteenliittymille, jotka edistävät ulkomaankauppaa, elinkeinopolitiikkaa ja yritysten kansainvälistymistä. Haluamme turvata Viexpon tärkeän toiminnan.

32.01.40 Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen

HALLITUKSEN BUDJETTI 4 251 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
4 401 000

PANOSTUS 150 000

TUTKIMUKSEN, KEHITYKSEN JA INNOVAATIOIDEN RAHOITUS TURVATTAVA

RKP:n koulutusteiden mukaisesti haluamme nostaa julkisen ja yksityisen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan rahoituksen osuuden Suomen bruttokansantuotteesta neljään prosenttiin vuoteen 2015 mennessä. Kaikkien koulutusasteiden ja perustutkimuksen rahoituksen tulee olla pitkäjänteistä ja ennustettavaa. Perusrahoituksen on oltava riittävää sen sijaan, että rahoitettaisiin useita lyhytkestoisia hankkeita. Haluamme, että tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan tuki kanavoidaan riippumattomien toimijoiden, kuten Business Finlandin, kautta.

Korkean jalostusarvon tuotteiden kehittämiseksi tulee luoda edellytykset. Suomi ei voi kilpailla globaalisti määrällä, voimme voittaa vain laadulla. Yhteiskunnallinen kehitys muokkaa markkinakysyntää. Sen takia elinkeinoelämän, koulutuksen ja tutkimuksen välistä yhteistyötä on syytä parantaa. Tämä luo edellytyksiä uusien innovaatioiden syntymiselle. Näistä syistä olemme sitä mieltä, että tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta ei voi tinkiä.

32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 275 500 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 310 500 000

PANOSTUS 25 000 000

ITÄMEREN TULEVAISUUS TURVATTAVA

Suomi tarvitsee uskottavaa ilmastopolitiikkaa. Suomen tulisi toimia selkeästi kansainvälisillä areenoilla ja vaatia, että sovittuja ilmastopäätöksiä myös noudatetaan. Olemme tuleville sukupolville kestävä ympäristön velkaa.

Hallituksen talousarvioesitys sisältää Itämerelle ja vesiensuojelulle tarkoitetun 15 miljoonan euron lisäpanostuksen. On hyvä, että Itämerellä ja Suomenlahdella kesän aikana voimakkaasti kukkineeseen levään reagoidaan, mutta vielä tarvitaan laajamittaisia, entistä voimakkaampia toimenpiteitä.

Ruotsalainen eduskuntaryhmä ehdottaa 10 miljoonan euron lisämäärärahaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnalle Itämeren vedenlaadun parantamiseksi suunnattuihin toimiin.

32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 275 500 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 310 500 000

PANOSTUS 10 000 000

TUTKIMUSRAHOITUSTA PUURAKENTAMISELLE

Puurakentamisen edistäminen sisältyy hallitusohjelmaan ja biotalous on ollut yksi hallituksen kärkihankkeista. Metsäteollisuuden raaka-ainehuollossa puutuotealalla on keskeinen rooli. Noin 70 prosenttia puutuotteista päätyy rakentamiseen, jossa niiden käytön kilpailukyky tulee varmistaa.

Puurakentamisen suurimmat haasteet tällä hetkellä ovat palomääräykset ja yhteisten standardien puute. Asian korjaamiseksi tulisi aloittaa tutkimusprojekti, jolla rakennusten palomääräykset arvioitaisiin uudelleen.

32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen

HALLITUKSEN BUDJETTI 275 500 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 310 500 000

PANOSTUS 1 000 000

TEHOKKAAMPI TYÖNVÄLITYS

Suomi tarvitsee hyvinvointiyhteiskunnan turvaamiseksi lisää työtä tekeviä ja veroja maksavia ihmisiä. Tämä edellyttää nyt työttöminä olevien parempaa kuntoutusta ja jatkokoulutuksen tarjoamista heille. Suomen työmarkkinat ovat pitkään kärsineet tarjonnan ja kysynnän välisestä epätasapainosta. Tietyillä koulutusaloilla on koulutettu liian suuria vuosikursseja, kun taas teollisuus- ja tuotantoalan työpaikkojen määrä on vähentynyt. Haasteena on ollut löytää tapoja, joilla työnhakijoiden ja työnantajien kohtaamista saisi tehostettua. Työvoimapalvelujen kilpailutus on mahdollistettava tehokkaampien palvelujen luomiseksi. Jatkokoulutuksen on oltava keskeisessä asemassa työntekijän houkuttelevuuden parantamiseksi työmarkkinoilla. On selvää, että nykyiset työllistämistoimenpiteet ja nykyinen tapamme hoitaa työvälistä eivät toimi. Rakenteellisten ongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan laaja uudistus, jolla mahdollistetaan työvoimapalvelujen kilpailuttamisen lisääminen. Sellaista uudistusta kannattamme. Samalla olemme sitä mieltä, että julkisen työvälistyksen toimintamenojen pienentäminen on tarkoituksenmukaista.

32.30.01 Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot
HALLITUKSEN BUDJETTI 171 793 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
146 793 000

SÄÄSTÖ 25 000 000

LISÄÄ RESURSSIJA YKSITYISILLE TYÖNVÄLITTÄJILLE

Suomi tarvitsee enemmän ihmisiä, jotka tekevät työtä ja maksavat veroja hyvinvointiyhteiskunnan turvaamiseksi. Tämä edellyttää nyt työttöminä olevien parempaa kuntoutusta ja lisäkoulutusta. Pitkäaikaistyöttömien pallottelu eri viranomaisten välillä ei edistä työllistymistä, joten sen on loputtava. Nyt tarvitaan konkreettisia työllistämistoimia. Työllisyyspalveluita ja työnvälitystä on tehostettava, ja niitä on saatava voimavaralähtöisemmiksi. Lisäkoulutuksen on oltava keskeisessä asemassa työntekijän houkuttelevuuden lisäämiseksi työmarkkinoilla. Parhaana tapana uudistaa työllisyyspalveluita on antaa kunnolliset määrärahat yksityisten työnvälityspalvelujen kokeiluun, niin että palvelut voidaan toden teolla ottaa käyttöön.

32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut
HALLITUKSEN BUDJETTI 244 061 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
259 061 000

PANOSTUS 15 000 000

POISTETAAN PÄÄSTÖKAUPAN EPÄSUORIEN KUSTANNUSTEN KOMPENSAATIOTUKI

Päästökauppoikeuksien huutokauppa kohdennettiin aiemmin Suomen kehitys- ja ilmastotyön rahoitukseen, ja menettely sai myönteistä kansainvälistä huomiota. Tällä hallituskaudella päästökaupan tuotot on kohdennettu energiain-
tensiiviselle teollisuudelle. Näin siitä huolimatta, että Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT te-
lasi työ- ja elinkeinoministeriön päästökauppalakia koskevan muutosluonnoksen. VATT oli myös tehnyt selvityksen energiaverotukien kielteisistä vaikutuksista ylipäätään. Hallitus on hallitusohjelman mukaisesti halunnut rahoittaa tuen päästöoikeuksien huutokaupasta saatavilla tuloilla.

Momenttia perustellaan sähköintensiivisen vientiteollisuuden kilpailukyyn turvaamisella. On kuitenkin todettu, että yritysten kilpailukyky ei ole riippuvainen energiaverotuista ja että tuet ovat ristiriidassa Suomen ilmastotavoitteiden kanssa.

Se, että hallitus siirtää tulot Suomen kehitys- ja ilmastotyöstä, vahingoittaa maamme kansainvälistä mainetta, koska tuemme sen sijaan eniten energiaa kuluttavaa teollisuutta. Suomi-kuva kärsii siitä, että me, vuosi Pariisin ilmastopöytäkirjan hyväksymisen jälkeen, ryhdyimme toimenpiteisiin, jotka eivät edistä ilmastopolitiikkaamme.

*32.60.46 Päästökaupan epäsuorien kustannusten
kompensaatiotuki*

HALLITUKSEN BUDJETTI 30 000 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME 0

SÄÄSTÖ 30 000 000

PAKOLAISKIINTIÖTÄ TULEE KASVATTA

Vuosina 2014 ja 2015 Suomen pakolaiskiintiö oli 1 050 ja vuosina 2016–2018 750 pakolais-
ta vuodessa. Vuoden 2019 pakolaiskiintiöksi hallitus esittää 750:tä. Tämä tapahtuu tilanteessa, jossa pakolaisvirrat ovat suurimmillaan sitten toisen maailmansodan päättymisen. Nykyään joka toinen sekunti joku joutuu pakenemaan kodistaan, ja pakolaisten määrä on 68,5 miljoonaa. Pakolaisista yli puolet on lapsia. Suurimmat pakolaisten vastaanottajamaat vuonna 2018 ovat Turkki (3,5 miljoonaa), Pakistan (1,4 miljoonaa), Uganda (1,4 miljoonaa), Iran (1 miljoonaa) ja Libanon (1 miljoonaa). 85 prosenttia kaikista maailman pakolaisista on kehitysmaissa.

Maailman rikkaimpiin ja yhdenvertaisimpiin maihin kuuluvan Suomen on osoitettava solidaarisuutta ihmisille, joilla menee meitä huonommin. Nyt on meidän vuoromme tarjota muille sitä suojaa, jota on aiemmin annettu meille. Pakolaispolitiikan on perustuttava inhimillisyyteen ja ihmisoikeuksien suojeluun. Kenenkään ei pidä joutua elämään turvattomuudessa ja kurjuudessa. Pakolaiskiintiön reilu korottaminen on hyvä ja pitkäjänteinen tapa auttaa vaikeassa tilanteessa olevia ihmisiä. Haluamme, että pakolaiskiintiötä korotetaan reilusti ja asteittain. Tämän vuoksi Ruotsalainen eduskuntaryhmä ehdottaa, että vuosittaisista pakolaiskiintiötä korotetaan 750 pakolaisesta 2 500 pakolaiseen.

Ihminen, joka ei puhu maan kieltä eikä tunne Suomen lainsäädäntöä ja normeja ja jolla mahdollisesti on traumaattisia kokemuksia, tarvitsee toimivaa kotouttamista löytääkseen paikkansa yhteiskunnassa. Siksi haluamme kohdentaa lisärahoitusta valtion kotouttamiskorvauksiin.

32.70.30 Valtion korvaukset kotouttamisesta
HALLITUKSEN BUDJETTI 222 073 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTİMME
230 673 000

PANOSTUS 8 600 000

PÄÄLUOKKA 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

ÄITIYSPAKKAUS TURVAPAIKAN- HAKIJOILLE

Suomesta turvapaikan saaneilla naisilla on oikeus äitiyspakkaukseen, mutta Suomeen tulleet naiset, jotka vielä odottavat turvapaikkapäätöstä, eivät saa äitiyspakkausta. Päätöstä odottavat tarvitsevat tietenkin yhtä paljon apua ja tukea vastasyntyneen lapsensa kanssa kuin turvapaikan saaneetkin. Tämän vuoksi Ruotsalainen eduskuntaryhmä katsoo, että myös tämän ryhmän tulisi saada äitiyspakkaus.

Vastasyntyneet lapset ovat viattomin ryhmä, joka joutuu kärsimään vallitsevista epäoikeudenmukaisuuksista. Turvapaikanhakijoiden kasvanut määrä voi myös johtaa siihen, että turvapaikkapäätöksen odotusajasta tulee pitkä. Äitiyspakkaus olisi käytännöllinen ja konkreettinen tapa auttaa näitä lapsia ja äitejä. Karkean arvion mukaan Suomessa syntyy vuosittain noin 130 lasta, joiden vanhemmat odottavat turvapaikkapäätöstä. Äitiyspakkauksen arvo on noin 300 euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että suhteellisen pienellä summalla pystymme auttamaan vallitsevan katastrofin heikoimpia ja viattomimpia osapuolia.

33.10.50 Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen adoptioon

HALLITUKSEN BUDJETTI 11 500 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
11 540 000

PANOSTUS 40 000

LAPSILISÄN YKSINHUOLTAJA- KOROTUSTA ON KOROTETTAVA

Suomen lapsiköyhyys on kasvussa. Yleisen tulo-
tason noustessa lapsiperheiden köyhyys on sama-
aikaisesti lisääntynyt. Vähävaraisissa perheissä
asuvien lasten määrä on lähes kolminkertaistunut
20 vuodessa. Lapsiköyhyys on tavallisinta yksinhuol-
tajaperheissä. Noin 20 % kaikista perheistä on yksinhuol-
tajaperheitä. Näistä enemmistössä eli 86 %:ssa huol-
tajana on äiti. Nykyään 20 % yksinhuoltajaperheistä
on pienituloisia, kun taas 1990-luvun puolivälissä
osuus oli noin 10 %. Vertailun vuoksi voidaan todeta,
että kahden huoltajan perheistä 7 % on pienituloisia.
Syynä yksinhuoltajien pienituloisuuteen on sekä työtö-
myys että tulonsiirtojen leikkaukset.

Universaalit edut ja palvelut ovat lapsiperheiden
köyhyyden torjunnan perusta. Sosiaalietuuksien in-
deksijäädytys heikentää entisestään pienituloisim-
pien perheiden elintasoja. Haluamme kohdentaa 17
miljoonaa euroa lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen
korottamiseen. Tämä tarkoittaisi kyseisen ryhmän

lapsilisän korotusta reilulla 11 eurolla kuukaudessa.

33.10.51 Lapsilisät

HALLITUKSEN BUDJETTI 1 369 900 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
1 380 900 000

PANOSTUS 17 000 000

LAPSILISÄN YKSINHUOLTAJA- KOROTUS EI SAA PIENENTÄÄ TOIMEENTULOTUKEA

Yksinhuoltajaperheet kuuluvat kaikista heikoim-
massa asemassa oleviin lapsiperheisiin. On epä-
oikeudenmukaista, että ne usein jäävät ilman
lapsilisän yksinhuoltajakorotusta. Tämän vuoksi
lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen ja toimeentulo-
tuen välinen kytkentä pitää purkaa. Lisäksi haluam-
me, että myös lapsilisän yksinhuoltajakorotusta
nostetaan.

Tällä hetkellä yksinhuoltajakorotus vaikuttaa toi-
meentulotuen määrään. Kunta siis ottaa sen, mitä
valtio antaa. Selvitysten mukaan yksinhuoltajata-
louksien toimeentulo on muiden lapsiperheiden toi-
meentuloa riippuvaisempaa toimeentulotuesta. Jotta
erityisen haastavassa taloudellisessa tilanteessa
olevat yksinhuoltajataloudet hyötyisivät lapsilisän
yksinhuoltajakorotuksen nostosta, yksinhuoltajako-
rotuksen kytkentä toimeentulotukeen on purettava.

Koska toimeentulotukilain muutoksesta aiheutuu
lisämenoja kunnille maksettujen toimeentulotu-
kikustannusten nousuna, tämä on kompensoitava
kunnille korottamalla vastaavasti valtionosuutta
perustoimentulotuen kustannuksiin. Haluamme
tehdä tämän muutoksen tukeaksemme yksinhuol-
tasia, jotka ovat yksi yhteiskuntamme heikoimmassa
asemassa olevista ryhmistä.

33.10.57 Perustoimeentulotuki

HALLITUKSEN BUDJETTI 751 900 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
779 900 000

PANOSTUS 28 000 000

KORKEAMPI TYÖLLISYYSASTE SÄÄSTÄÄ TUKIA

Suomen työllisyysastetta on nostettava, sillä tar-
vitsemme enemmän työssäkäyviä ihmisiä val-
tiontalouden tasapainottamiseksi ja turvataksemme
hyvinvointivaltiomme palvelut. Työllisyysaste on
tämän vaalikauden aikana noussut 72 prosenttiin.
Suunta on oikea, mutta olemme vielä muita pohjois-
maita jäljessä. Uskottavalla uudistuspolitiikalla työl-
lisuusaste Suomessa on lähivuosina nostettava 75
prosenttiin. Tämä jo sinänsä vähentää merkittävästi
ansiosidonnaisen päivärahan tarvetta.

Työllisyysasteen nostamiseksi yksittäiset työnte-

kijät tarvitsevat tukea etenkin siinä vaiheessa, kun työuraan tulee erinäisistä syistä johtuvia katkoksia. Silloin tarvitaan sekä kuntouttavaa toimintaa että jatkokoulutusta mutta myös taloudellisia kannustimia, jotta työnteko olisi aina kannattavaa.

Työmarkkinamme ovat jo pitkään kärsineet kohtaanto-ongelmasta, jossa meillä on korkea työttömyysaste mutta samalla vaikeuksia täyttää avoimia työpaikkoja. Pitkäaikaistyöttömiämme pallotellaan eri viranomaisien kesken sen sijaan, että tehtäisiin konkreettisia työllistämistoimenpiteitä. Aktiiviset työllistämistoimenpiteet tulisi tehdä työvoimatoimistoissa heti työttömyys- tai lomautusjakson alussa. Samalla työnhakijoita tulisi valtion toimesta kannustaa omaan aktiivisuuteen. Näin ollen ansiosidonnaista työttömyysturvaa tulisi kehittää kannustavampaan suuntaan nostamalla päivärahan määrää ja samalla lyhentämällä tuen enimmäisaikaa. Tanskassa kokemukset tällaisesta mallista ovat hyvät. Suomessa tehdyt tutkimukset osoittavat, että suurin osa uudelleentyöllistyneistä saavat työpaikan päivärahan ansainta-ajan alussa tai lopussa. Uskomme, että esitetty malli kannustaisi ihmisiä palaamaan työelämään nopeammin.

*33.20.50 Valtionosuus työttömyysetuuksien ansiotur-
vasta ja vuorottelukorvauksesta*

HALLITUKSEN BUDJETTI 821 000 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
861 000 000

SÄÄSTÖ 40 000 000

KUNTOUTUSTA PAREMMAN TYÖHYVINVOINNIN PUOLESTA

RKP peräänkuuluttaa kunnianhimoisempia työllistymistavoitteita. Tavoitteena tulisi olla uudistuspolitiikka, jolla työllisyysastetta nostettaisiin vähintään 75 prosenttiin.

Jotta nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa, on erittäin tärkeää panostaa myös työhyvinvointiin. Professori Guy Ahonen on todennut raportissaan, että yhteiskunta menettää miljardeja euroja vuodessa työkyvyttömyyseläkkeiden, sairauspoissaolojen, sairaana työskentelyn ja työtapaturmien vuoksi. Panostamalla työhyvinvointiin ja kuntoutukseen yhteiskunta voi säästää miljardeja samalla, kun yksilön elämänlaatu nousee.

Kuntoutuksesta säästämisellä on helposti kalliit seuraukset, ja säästösuunnitelmat uhkaavat myös johtaa eri kuntoutusyksiköiden henkilöstön irtisanomisiin.

*33.30.60 Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtu-
vista menoista*

HALLITUKSEN BUDJETTI 2 425 800 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
2 435 800 000

PANOSTUS 10 000 000

KANSANELÄKE VAPAUTETAAN INDEKSIJÄÄDYTYKSESTÄ

Ehdotamme kansaneläkkeen korottamista. Toimenpide kohdistuisi niihin eläkeläisiin, joita takuueläkkeen nosto ei koske, mutta jotka kuitenkin elävät hyvin pienillä eläketuloilla. Korotus vastaa puuttuvaa 1,1 prosentin indeksikorotusta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kansaneläke jätettäisiin hallituksen vuodelle 2019 kaavaileman tulonsiirtoja ja sosiaalietuuksia koskevan indeksin jäädytyksen ulkopuolelle.

*33.40.60 Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä
muista laeista johtuvista menoista*

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 563 400 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 3 614 400 000

PANOSTUS 76 000 000

KOROTETTU TAKUUELÄKE

Takuueläkkeen varassa elävät eläkeläiset kuuluvat yhteiskuntamme heikko-osaisiin. Tällä hetkellä takuueläkkeen takaama vähimmäiseläke on 775,27 euroa kuussa.

Vuoden 2019 talousarviossa hallitus ehdottaa takuueläkkeen korotusta 9 eurolla kuussa. Ruotsalaisen eduskuntaryhmän mielestä tällainen korotus ei riitä. Me haluamme korottaa takuueläkettä vielä 10 eurolla kuukaudessa hallituksen ehdottaman korotuksen lisäksi.

*33.40.60 Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä
muista laeista johtuvista menoista*

HALLITUKSEN BUDJETTI 3 563 400 000
MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME
(YHTEENSÄ) 3 614 400 000

PANOSTUS 11 000 000

PERUSTETAAN UUSIA TURVAKOTEJA

Naisiin kohdistuva väkivalta on yhteiskunnallinen ongelma, jolla on sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia sekä yksilölle että yhteiskunnalle. Suomi on ratifioinut Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta, ns. Istanbulin sopimuksen. Sopimuksen tavoitteena on naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen ja poistaminen, väkivallan uhrien suojeleminen sekä tekijöiden edesvastuuseen saattaminen. Sopimuksesta tuli Suomea sitova 1.8.2015, ja se velvoittaa osapuolia toimimaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi ja ehkäisemiseksi.

Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa pidetään yhtenä

Suomen pahimmista ihmisoikeusloukkauksista. Sopimuksen päätavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan laajoja, kokonaisvaltaisia ja koordinoituja poik-kihallinnollisia toimintaohjelmia. Yhtenä sopimuksen tavoitteena on turvakotipaikkojen takaaminen uhreille ja kansallisen, maksuttoman ympärivuoro-kautisen puhelinpalvelun avaaminen väkivallan uhreille. Sopimuksen mukaan 10 000 asukasta kohden tulisi olla yksi turvakotipaikka. Nykyisin Suomessa on 23 turvakotipalvelujen tuottajaa, joilla on yhteensä 143 paikkaa. Suosituksen mukaan paikkoja tulisi olla 500. Tällä hetkellä paikkoja ei ole kaikille turvaa ja tukea tarvitseville.

Koska Suomi on sitoutunut Istanbulin sopimukseen, turvakoteja ja turvakotipaikkoja on perustettava lisää. Ehdotamme tämän vuoksi 11 miljoonan

euron lisärahoitusta turvakotitoimintaan. Summa mahdollistaisi kahdeksan uuden turvakodin avaamisen ja turvakotipaikkojen määrän lisäämisen 56:lla. Määrärahoja tulisi myös osoittaa ihmiskaupan uhrien suojelemiseen. Summan avulla turvakodit pystyisivät tarjoamaan väkivallan uhreille, heidän lapsilleen ja väkivallan tekijöille avopalveluita, jotta kynnys turvakotiin tulemiselle ja tehokkaalle jälkihoidolle olisi mahdollisimman matala.

33.60.52 Valtion rahoitus turvakotitoiminnan menoihin

HALLITUKSEN BUDJETTI 19 550 000

MEIDÄN VAIHTOEHTOBUDJETTIMME

30 550 000

PANOSTUS 11 000 000

SFP RKP